

DOMOLJUB

Stane 38 Din za celo leto, za inozemstvo 60 Din. — Izhaja vsako sredo. Prostor ene drobne vrstice v inseratnem delu stane 10 Din. — Naročnina Dopise in spise sprejema uredništvo »Domoljub«. — Telefon 23-49. Inserate in reklamacije sprejema uprava »Domoljub«. — Telefon 29 92.

Sklad dela

Takole se je glasil predlog v koledarju Mohorjeve družbe za leto 1934: V dravski banovini nas je en milijon. Recimo, da jih redno služi 300.000, toda 700.000 jih ne zasluži nič: to so otroci, žene, starčki, revčki in vsi brezposelni ročni in umski delavci. Ako bi vsak izmed 300.000 tistih, ki zasluži, daroval dnevno za brezposelne 50 par (dve kroni), bi to zneslo na mesec 4 milj. 500.000 dinarjev, na leto 54 milijonov. Pomislimo, kakšna vsota! Kaj bi se s tem vse dalo narediti! Dale bi se izboljšali ceste, regulirati vode, strediti planine (pašniki), podreti smrdljive barake in zidati delavska stanovanja. Ob takih delih bi bili zaposleni ročni delavci, obrtniki in brezposelni izobraženci. — Ugovarjajo: Komaj bo 300.000 takih, ki zasluži in bi zmogli dajati po 15 Din na mesec. Morda res. Marsikak kmet ne bi mogel, ker ni in ni denarja. Tak bi dal v pridelkih: krompir, vino, seno, žito, fižol. Toda še bolj važno je pa to, da bi tisti, ki imajo dovolj, morali dati za svoje otroke, ki jim izdajajo bogzna koliko za razne igrače in poslaščice, tudi ta mesečni prispevek in bi otrokom povedali: Ne dobiš tega, da bomo dali bednim, lačnim in strganim otročičem. In še več: Ali nimamo pri nas ljudi, ki služijo mesečno nad 10.000 dinarjev? Trdijo, da nekateri potegnejo mesečno kot direktorji in upravni svetniki itd. tudi do 50.000 Din in še več. Te je treba priviti, da ne bodo dali po 15 Din, marveč po jurjih v ta sklad.

Ta sklad ne bi smel imeti imena: **bednostni sklad**. To je sklad dela! Podpora je za bolne, zapuščene starše, starice, osirotele otročiče. Za zdravega je miloščina — pohujšanje in krivica. Dajte mu dela! Sicer se bo namnožila zalega delomrznih ljudi, ki bo sposobna za vse.

To je predlog v koledarju Mohorjeve družbe za leto 1934 in podoben predlog je bil stavljen pred kratkim v »Slovenec« z znanim podpisom F. S. F.

Prav bi bilo, da bi se s tem predlogom pečali zlasti naši voditelji tam pri banovinskih svetih in še višje. Treba bo namreč misliti, kako zajeziti povodenj brezposelnega postopaštva. Zakaj ta povodenj vodi brezdvomno v alkoholizem in v jetiko.

Ljudje naj delajo, ne pa postopajo in se vadijo v lenobi in v izkoriščanju ljubezni do bližnjega.

Kako naj bi se ta predlog izpeljal. Z utrgovanjem pri plači, kakor se to dela že od leta 1926 za povodenjski sklad ali kako se tista reč imenuje, ni nič. Ali pa kakor se sedaj vrši pod imenom »izredni prispevek«. Vsak naj plačuje sam. Saj so položnice in pošta na svetu.

Denarja ni treba nikamor oddajati. Doma naj ostane; to se pravi: v tistem okraju, kjer

so ga nabrali. Upravlja naj ga poseben odbor; iz vsake občine naj bi bil vsaj po en zastopnik v njem.

Ta odbor naj bi tudi napravil potrebne načrte, kaj se bo delalo, kje in kako. Tu cesta, tam vodovod, tam regulacija. V teku nekaj let (5—10 let) bi moralo biti v vsaki občini nekaj narejenega.

Zaposliti bi bilo potreba res vse brezposelne, ki naj bi dobivali plačo ali v denarju ali v živilih. Beračenje zunaj domače občine ali pa vsaj zunaj domačega okraja, naj bi bilo strogo zabranjeno. Kdor noče delati, v prislino delavnico z njim. Tam naj dela za hrano, ne za denar.

Zlasti naj se ne daje nobeno dovoljenje za fehtarijo z »bukvicami«, s katerimi prihajajo zlasti ljudje iz spodnjih krajev nad nas in so v svojih zahtevah naravnost nesramni. Sam ljubi Bog ve, kdaj je že tista hiša pogorela, za katero prosjačijo, kdaj je bila že tista voda, ki je nekaterim »vse« vzela... Fehtarijo pa še in še.

Prepričan sem, da bi bil prav vsak pripravljen dati po 15 Din na mesec, če bi bil

V državno službo

Veliko pomanjkanje vlada danes po kmetih in v mestih. Življenje je postalo trdo in boj za košček kruha je nenavadno hud. Brezposelnih imamo samo v Sloveniji več desetisočev, ki že meseca, da celo leta, zastoj trkajo na najrazličnejša vrata. Mnogo, premnogo je med temi tisoči postopačev in delamržečev, toda hudo bi grešil, kdor bi metal vse v en koš. Resnične in sicer časih naravnost nepopisne bede in pa resnične želje po poštenem delu je med temi tisoči tudi toliko, da bi se moral vsak globoko zamisliti nad vprašanjem brezposelnosti pri nas, zlasti ker je to eno najtežjih socialnih vprašanj, ki se globoko zajeda v meso vsega naroda in ne samo tistih, ki se ga to neposredno tiče.

Toda ni naš namen govoriti danes o tem, pač se nam pa zdi potrebno opozoriti na nekaj drugega. Država je največji delodajalec — nad 200.000 je samih državnih uslužbenec v Jugoslaviji — zato ni čudno, če se vsak brezposelni, zlasti če ima še kake šole, čeprav še tako neznatne, ozira v prvi vrsti v državo in išče zaposlenja pri njej. In če ga ne dobi, se mu godi seveda — velika krivica.

V državno službo hočejo stotine, ki so dokončali vseučilišče, v državno službo hočejo tisoči, ki so končali srednjo šolo, v državno službo hočejo nešteti, ki so končali razne strokovne šole, v državno službo hoče tudi lep del takih, ki so končali le nekaj več razredov osnovne šole. Ti hočejo biti vsaj sluge, orožniki itd. itd. Če ne drugega, vsaj de-

potem zagotovljen, da ne bodo naprej in naprej pritiskali na kljuko številni »brezposelnici«. In če se bo na javnih delih res poznalo, da je nekaj narejenega. Kakor sedaj posebno krepkim možakarjem in še krepkejšim fantinom nobeden prav rad ne daje, ker je prepričan, da je denar po večini vržen v vodo, pravilno v žganje.

In nazadnje tudi to izvršiti, kar je v predlogu omenjeno: Pritisniti na tiste srečne naše ljudi, ki ne vedo, kam z denarjem. Zakaj bi nekateri imeli po osem, devet, deset in še več tisočakov na mesec, ko reven delavec, siromašen kmet, mali obrtnik in uradnik, tam v zadnjih kategorijah, še za neslan krop vsak dan nimajo. Zmaj kapitalizma je nekaj strašnega. Hujši je kakor so vsi tisti naši pravilni zmaji, ki so svoj čas zahtevali vsak dan po enega fanta ali po enega dekleta, če ne so grozili, da bodo uničili vso vas. Kapitalizem današnjih dni pije in sreblje svežo kri vsega našega narodnega življenja. Kdo ve, ali je že rojen tisti junak, ki se ga bo drznil ukrotiti!!

Sklad dela! Misel, vredna razpravljanja in uresničenja. In pa ljudi, ki ga bodo z umevanjem upravljali.

lanci na železnici! Skratka: vsi in vsak hoče državno službo. Pisu teh vrstic se je nedavno priporočevala omožena žena obrtnika in mati, ki se je izučila na srednji tehnični šoli za šiviljo, naj jo spravi v državno službo, češ, ti poznaš tega in tega, pa bi me lahko priporočil ter spravil sem in sem. Vsaj za pisanje kakih naslovov na pisemske ovitke bi bila dobra.

Popolnoma razumljiv je pritisk v državne službe. Na eni strani gledajo tiscé v svoji stiski na državo pač zato, ker je — kakor smo dejali — ona največji delodajalec, na drugi strani se smatra vsak s sprejemom v državno službo za preskrbljenega do smrti, na tretji strani pa gleda državno službo vsak kot najlažjo, kajti vsi vemo, kako dandanes brezvestni zasebni delodajalci uslužbenca pogosto izrabljajo in celo zlorabljajo.

Cepprav je torej ta pritisk na državne službe popolnoma razumljiv, bo pa moral vendarle vsak uvideti, da država ne more zaposliti niti majhnega dela onih, ki ji ponujajo svojo glavo ali svoje roke. Jako očitno se to vidi n. pr. pri učitelstvu. Danes je samo v naši Sloveniji nad 500 takih, ki so končali učiteljske ter že po eno, dve, štiri, da, celo po — šest let čakajo na nastavitve. Toda vseh prostih mest v Sloveniji bo baje okoli 130, recimo v najboljšem primeru — kakih 200.

Kaj se to pravi? Če bi ne bilo prav nobenih drugih ovir in bi zasedli v Sloveniji prav vsa prosta učiteljska mesta, jih ostane še ved-

no nad 300, ki nikakor službe dobiti ne morejo, kajti po dva učitelja v en razred končno tudi ni mogoče vtiakniti. Je vse zastoj, okoli polovica vseh tistih, ki so končali učiteljske, se mora — hočeš nočeš — sprijazniti s temi dejstvi ter se ozreti po drugačnem zaposlenju, kajti vse kaže, da učiteljske službe dobili ne bodo, ker jih država pač nima kam vtiakniti.

Kar smo povedali tu glede učiteljev, velja v večji ali manjši meri tudi za vse druge panoge in vrste državnih služb. Plače in pokojnine državnih nameščenecv že danes požrejo polovico vseh državnih dohodkov, država se bori z največjimi težavami, da more vsaj beraško vzdrževati te, a kako naj potem n. pr. namešča v svojo službo še take, ki jih sploh ne potrebuje? Državnih uslužbencev je že preveč, ali si naj država potem spravi strašno gospodarsko krizo, ki tako zelo tlačijo vse sloje davkoplačevalcev, naprtilje še nove izdatke z nameščanjem nepotrebnih?

To vse so vprašanja, o katerih naši ljudje zadnja leta očitno premalo razmišljajo. In v tem pogledu ni prav nobenih razlik med meščanom, obrtnikom, kmetom ali delavcem. Kdor le more, skuša — kar je popolnoma razumljivo — preskrbeti svojemu otroku neko višjo izobrazbo, a čisto napačno je, da je končni cilj le izobrazbe skoro vedno le — državna služba. Narod nima nikoli dovolj izobraženih ljudi, toda nobena država ne more sprejeti vseh izobražencev v svojo službo. Na to resnico mi vsi le preradi pozabljamo, zato je pri nas toliko neupravičenih razočaranj.

Nobenega dvoma pa ni, da je tega v prav veliki meri, da, rečemo lahko v zelo pretežni meri krivo naše šolstvo samo, oziroma predvsem naša šolska politika. Kajti kar so uganjali zadnjih deset let z našim šolstvom, to presega vse meje dopustnosti in prav nič ne bomo pretiravali, če rečemo, da je posledica vseh slepomišljenj z našim šolstvom v zadnjih letih pri nas ta, da imamo izmed vseh kulturnih držav morda mi danes — najslabše šole. Razmere, kakršne so bile pri nas vsa po vojna leta, so nanesele tako, da so imeli vsi in absolutno besedo v šolstvu ljudje, ki niso bili le daleč od vsega živega življenja, ki niso imeli niti pojma o živih razmerah in potrebah ljudstva in ki so zato tudi gospodarili s šolstvom kakor svinja z mehkom. Prvič so nam šolstvo popolnoma upropastili v njegovem notranjem ustroju in duhu, drugič po zunanji organizaciji, tretjič so postavili na čelo šolstva in šol ljudi, ki so bili morda zaslužni strankarski priganjanci, a ki o šolstvu niso imeli nobenega pojma in četrtič so znali prav temeljito zatreti vsak najmanjši vpliv ljudstva na naše šolstvo.

Ta vprašanja tudi za naše kmetiško ljudstvo nikakor niso brezpomembna, obratno, zadirajo se prav globoko v njegovo meso, zato smatramo za potrebno, da bomo o teh stvarih še govorili.

BANKA BARUCH

11, Rue Auber, Paris (9^e)

Odpremija denar v Jugoslavijo najhitreje in po najboljšem dnevnem kurzu.

Vrši vse bančne posle najkvalitetneje.

Poslova uradi v Belgiji, Franciji, Holandiji in Luksemburgu sprejemajo povelja na naše človeške račune. BELGIJA: Na 204-64 Bruxelles. FRANCIA: Na 1117-34 Paris. HOLANDIJA: Na 1146-64 Ned. Dienst. LUKSEMBURG: Na 2965 Luxembourg. Na zahtevo posljemo brezplačno naše cene, nakaznice

RAZGLED PO SVETU

Abesinsko-italijanska vojna

Pretekli teden je minul v znamenju mešetarenja med Anglijo in Francijo, ki si zelo prizadeva, da bi prišlo do prekinitve do sovrainosti v Afriki. Po sporazumu med francoskimi in angleškimi strokovnjaki naj bi bil raje sporazum sledeči: Italija dobi dele abesinske pokrajine Tigreje, toda brez mest Adu, Aksuma in Adigrata. Zato pa odstopi Abesiniji laško-eritrejsko pristanišče Asab s primernim zemeljskim pasom do morja. Meja med Abesinijo in Somalijo, ki še ni bila nikoli končno urejena, se enkrat za vselej uredi. Pri tej priliki dobi Italija del južno-abesinske pokrajine Ogaden. Abesinija ostane popolnoma svobodna in neodvisna država, ki sama sklene z Zvezo narodov pogodbo glede varovanja svoje neodvisnosti. K temu predlogu je abesinski cesar že izjavil, da Abesinija prostovoljno in brez boja ne odstopi niti pedi svoje zemlje. Abesinija je bila 2000 let samostojna država in zato tudi sedaj noče pod tuji jarem.

Abesinska vojska nadaljuje s svojimi pripravami za splošni napad. Predznak bližajočih se bojev so vedno bolj pogosti krvavi spopadi predstraž.

Italijansko vrhovno poveljstvo objavlja, da je zašel večji italijanski avto-oddelek v zasled abesincev in je po krvavi boju podlegel. Ker niso mogli Abesince spraviti v boju zaplenjenih 24 tovornih avtov, napolnjenih z živili in municijo, na varno, so Abesinci vse polili z bencinom in zažgali.

Abesinske čete so prodrle na jugu že globoko v Italijansko Somalijo in po nekih vestih prišle celo do morja.

Skozi Sueški prekop se je pretekli teden odpeljalo zapet nad 8000 italijanskih vojakov in nebroj ladij, polnih živil in municije.

Abesinci so se začeli na nov način boriti proti italijanskim tankom. Izkopljejo do pol metra globoke in široke jame, ki jih prekrivajo z dračjem in peskom. V dežju se napravi nato pod to dežo pravo močvirje, iz katerega se tanki ne morejo izkoptati. Na ta način so Abesinci zajeli v zadnjem času 12 italijanskih tankov.

Italijanski aeroplani so izvršili v preteklem tednu dva velika napada na mesto Desije. Vrgli so iz zraka več tisoč kilogramov bomb, ki so mesto zelo opustošile. Mnoga žena in otrok je ranjenih in poškodovanih so abesinske in inzemske bolnišnice, kar je velik prestopok proti mednarodnim dogovorom. Ker v Desiju ni abesinskih vojakov, niti abesinskih municijskih skladišč, je italijanski zračni napad nečuvna kršitev mednarodnih dogovorov, ki ne ostane brez posledice. Nekateri pišejo, da so Italijani s tisoči bomb iz zraka hoteli smrtno zadeti abesinskega cesarja, ki je dospel te dni v Desije. Bilo kakor bilo, s svojim zadnjim napadom na neutrjeno abesinsko mesto Desije so Italijani med kulturnim svetom mnogo izgubili. In to ni brez pomena za — končni izid vojne.

ITALIJA

s Drobiz. Goriški nadškof je povzdignil v župnije naslednje štiri vikarijate in kuracije: Kronberg pri Gorici, Osek na Vipavskem, Lokavec pri Ajdovščini in Mirnik v Brdih. Gospodje, ki so do zdaj pastirovali v teh duhovnijah, so bili imenovani za župnike: znani skladatelj g. Vinko Vodopivec za Kronberg, g. France Franke za Osek, g. Hinko Črnigój za Lokavec in g. Anton Četornja za Mirnik. — V Ronke in Doberdob sta imenovana za kaplana oziroma župnika dva gospoda, ki ne znata nič slovenskega. Čeprav sta fari slovenski. — Na pet let izgnanstva (konfinacije) sta obsojena slovenska goriška veletirgovca Albert Delpin in njegov sin Josip. — Za kanonika v reškem stolnem kapitelju je imenovan g. Mihael Hušo, zaslužni in priljubljeni dekan v Jelšanah.

ANGLIJA

s Anglija proti Italiji. G. Mussolini je imel te dni pred fašističnim parlamentom oster govor, v katerem se je obregnil tudi v Anglijo. Angleži in z njimi angleško časopisje, tudi tisto, ki je doslej dobrohotno pisalo o Italiji, zavrača sedaj g. Musolinija z vso odločnostjo. Med drugim piše: Italija ne išče samo Abesinije, ampak se želi razviti v veliko pomorsko silo, ki hoče ovirati svobodno pot Anglije tako v Sredozemlju kakor v Rdečem morju do Indije. Če je temu tako, potem je treba, da angleška vlada jasno in nedvoumno pove, da je priprav-

ljena in z njo ves angleški narod in vsi angleški narodi velikega britanskega združenja držav, da bodo to svojo pot branili proti vsakomur in z vsemi razpoložljivimi sredstvi. — Tudi v Franciji je našel nepomirljiv govor g. Mussolinija porazen odmev.

AVSTRIJA

s To in ono iz Korotana. Za dekana v Pliberku je imenovan č. Val. Brandstätter, za provizorja v Blatah č. Jožef Tabatzky, za provizorja v St. Rupertu č. Jože Komar, za kaplana v Dobrih vasi č. Janez Spendal. — 29. maja prih. leta bo slovesno otvorena cesta čez Pako. — V Grabitanju je umrl bivši dolgoletni župan Stefan Huderz. — Za župana v Smerčah na Zili je izvoljen dosedanj upravitelj Karl Jost. — V Celovcu so zaprli nevarnega vlomilca Engelberta Korošca.

AMERIKA

s Razno. V Milwaukee je umrl 47 letni Josip Ermenc iz Ljubnega v Savinjski dolini. — V Ely Minn. je preminul Janez Butala iz Kopa pri Semiču. — V Chicago je odšla v večnost 60 letna rojakinja Alice Videtič. — V Gilbertu Minn. je umrl Anton Ravnihič iz Ljubljane. — V Milwaukee so pokopali 59 letno Frančiško Vodnik iz Trebelna na Doleni. — V Pueblo Colo. je izdihnila Marija Skubec iz Slivnice pri Grosupljem. — V Pueblo Colo. sta odšli v večnost Slovenki 29 letna Vera Mohar in Fran-

čiška Petrič. — V Bon. Air. Pa. so dejali v grob 60 letnega Franceta Breznikarja iz Št. Ruperta na Dolenjskem. — V Imperial Pa. je zapustil ta svet 51 letni Anton Božič iz Prapreta pri Sentviški gori. — V Johnstown Pa. je umrla 57 letna Katarina Bentina iz Kernic pri Sp. Idriji. — V Bessemer Pa. je preminula 47 letna Marija Hribar iz Grmovlja pri Skocijanu na Dolenjskem. — V Clevelandu so umrli: 40 letni Frank Ivančič iz Malih Loč na Notranjskem in 64 letna Jožefa Oblak z Vrhnike. V North Chicago Ill. je zapustil ta svet Janez Hodnik z Vrhnike.

KATOLIŠKA CERKEV

s Pravoslavni se vračajo. Svočasno ruske carske oblasti nasilno širile pravoslavlje v katoliški Poljski. V zadnjih letih pa se odpadli katoličani trumoma vračajo v katoliško Cerkev. Kar cele župnije zopet sprejemajo edino vesoljno katoliško vero. — Na vrhu gore Chatalarda blizu mesta Leno v Švici, v višini 1300 metrov, so postavili Kristusu kip, ki je visok 30 metrov. Pri blagoslovitvi je bilo navzočih nad 4000 planincev. —

DROBNE NOVICE

Motorna kolesa dobe sedaj eksekutorji na Madjarskem.

Spomenik admiralu Tegetthofu, ki je uničil italijansko brodovje pri Visu, so odkrili v Gradcu.

Vrnitev kolonij zahteva Nemčija.

Petnajst milijard za svojo armado hoče žrtvovati Japonska.

350.000 dolarjev škode je napravil požar v ameriskem Marquette katedrali nad Baragovim grobom.

Za enkrat je še odnesla zaupnico parlamenta francoska Lavalova vlada.

4 Slovenci in en Hrvat so bili izvoljeni pri zadnjih volitvah v mestni zastop ameriškega Clevelanda.

600 kg zlata in 1300 kg srebra je zbralo prebivalstvo Milana za italijanski zlati zaklad.

Za sovjetske maršale so imenovani Vorosilov, Tuhačevski, Jegorov, Budjeni in Blücher.

Nobenega slovesnega sprejema niso priredili fašisti generalu de Bono ob njegovi vrnitvi iz Afrike v Italijo.

Pred občinskimi volitvami na Ježici

Volilci, ne dajte se begati! Nasprotniki imajo navado, da se pred volitvami izmišljujejo vse mogoče stvari, samo da bi vas odvrgli od volitev, ko vas že pridobiti ne morejo. Nosilec naše liste je neprekleno g. Sever Franc. Samo na tej listi so možne, vredni našega zaupanja.

Nedeljske volitve naj mogočno dokažejo, da stoji Ježica trdno za svojim voditeljem g. dr. Korosecem in da hočemo ostati vsi edini za svojo lavalensko stvarjo, ker vemo, da s tem najbolj služimo tako svoji, domači stvari kakor tudi naši širši domovini Jugoslaviji.

Naša nedeljska dolžnost je disciplina. Vsi za listo, ki smo si jo sami postavili. S tem ne bomo izkazali svojega zaupanja samo našemu voditelju in stvari, marveč v prvi vrsti samemu sebi, ker bomo postavili na čelo občine ljudi našega zaupanja. Pot k pravi resnični in popolni demokraciji v državi je mogoča samo preko temeljne samoupravne politične edinece, t. j. občine. Veliki pomen naših nedeljskih volitev je tudi v tem. Pokažimo, da je naše ljudstvo politično zrelo in zato vredno popolne politične svobode.

Predsednik volivne komisije je g. dr. Ivan Bizjak, starsešina okrajnega sodišča; njegov namestnik pa je g. Sever Janez, gimnazijski profesor.

Predstavnik naše liste na volišču bo nosilec liste g. Sever Franc; njegov namestnik pa je g. Pefar Matej s Crnuč.

Volitve bodo v Društvenem domu na Ježici, in sicer nepretrgoma od 7 zjutraj do 6 zvečer. Vhod na volišče bo pri glavnem vhodu, izhod pa pri stranskem.

Volilna komisija bo hitro poslovala. Da bo šlo čim hitreje od rok, bo naš volilni odbor sporočil vsem našim volilcem številko, pod katero je kdo vpisan v vašem volilnem imeniku. To številko naj si vsak dobro zapomni, da jo bo potem lahko povedal volilni komisiji, da bo čim manj nepotrebnega iskanja po imenikih. S tem pomagajte, da bo prišel vsak hitro na vrsto.

Pred volilno komisijo naj vsak jasno pove svoje ime, priimek in poklic ter po možnosti tudi številko, pod katero je vpisan v vašem volilnem imeniku. Potem pa naj glasno reče:

Glasujem za listo Severja Franc.

Vsak naš volilec naj opravi svojo volilno dolžnost že v dopoldanskih urah!

Popravljamo! V zadnji številki »Domoljuba« smo na str. 639 objavili, da je občinski namestnik g. Anton Jakopič prejel od občine 6039 Din zaslužka. To pa je neljuba tiskovna pomača, ker vemo, da je imenovan zaslužil le 4056 Din kot nagrado za dvojni ogled vsakega zaklanega živinčeta. Na željo prizadetega to kotalno popravljamo, ker nikomur nečemo delati krivice.

VINA dolenska, štajerska in sploh vseh vrst, kužite pri **CENTRALNI VINARNI v Ljubljani**

Kaj moramo torej plačevati?

Na razna vprašanja pojasnujemo: Kmetje dolžniki morajo plačati zadrugnim posojilnicam vse obresti za leto 1934 in obresti za leto 1935. Vrhutega pa morajo plačati za leto 1935 še 1% dolga. Pri dolgovih, ki so manjši od 6000 Din, pa morajo plačati poleg obresti četrtino dolga. Obresti so pri zadrugnih posojilnicah navadno 6%, zadruga pa more obresti tudi nižje računati. Le tiste zadruge, ki so si morale mnogo denarja izposoditi od drugih denarnih zavodov, da so mogle dati kmetom posojila, smejo računati obresti tudi višje, vendar v nobenem slučaju ne več kot 7½%.

Temu plačilu za leto 1934 in za leto 1935 se kmetje dolžniki pri zadrugah ne bodo mogli upirati. Zadruga posojilnica lahko vsakega takoj taji za omenjene vsote. Če kdo ne plača v treh mesecih, zanj odpade vsaka zaščita. Zadruga bi potem mogla od njega sploh ves dolg izterjati. Nesposmetno torej ravna-

jati, ki mislijo, da ni treba ničesar plačati in se ne gredo v posojilnico niti dogovoriti, kako in kaj bi plačali. Takemu dolžniku se more zgoditi, da bo končno ob vse, ker ga posojilnica lahko požene. Prazno bi bilo tudi zanašati se, da bo uredba, ki je komaj izšla, tako hitro zopet izpremenjena. Res smo doživeli že silno izpremembo, toda v treh mesecih odslej najbrž ne bo nobene več. Vsakdo naj bo torej previden.

Drugim denarnim zavodom plačajo kmetje obresti po 4%. Na dolg pa plačajo 1% in pol. Vendar pa ti niso dolžni plačati takoj, ampak morajo plačati najkasneje do 15. novembra 1936.

Ostalim upnikom se plača le 1% obresti in kot prvo plačilo dolga 3%. Tudi tem upnikom plača kmet prvo vsoto najkasneje do 15. novembra 1936.

Tako pravijo sedaj veljavne določbe.

Na sejm za božična drevesa. Po nemških krajih je nastala navada, na sveti večer prižigati okrašeno božično drevo. Tudi k nam je zšla ta navada, čeprav so slovensko le jaslice. Vendar je ta navada z božičnimi drevesi koristna vsaj za podeželske ljudi, ki spečajo po mestih dosti smrekic. Sicer se pa le držimo jaslic!

KAJ JE NOVEGA

Peter Krizman:

Zornice

V temno jutro zarja še ne sveti,
v cerkev gremo kakor skoz temo,
svetle zvezde išče žalostno oko,
svetle zvezde tam na vzhodu,
žarke luči, ki bo svet objela,
tope, ki nas bo objela.
O Bog, Tvoje zvezde čakamo,
Tvoje zarje, Tvojih dni,
ki bodo srečni, svetli vsi...

V cerkev gremo kakor skoz temo
in kadar prav potihno zazvoni
in pride božji Sin med nas,
je vse svetlo in ni več mraz
in našim se očem zazdi,
da nova zvezda že nam sije,
da že se dopolnjuje čas,
da božja milost vse oblije,
Sin božji bo odrešil nas...

„Domoljubovo“ glasovanje

Kolikor moremo po prvih vtisih soditi, so naše vprašalne pole, ki smo jih zadnjič razposlali svojim naročnikom, vzbudile zelo veliko zanimanja. O uspehu tega glasovanja danes še ne moremo povedati nič gotovega, ker večina vprašalnih pol še ni prišla nazaj, vendar pa se iz kopice že vrnjenih lahko vidi, da smo s tem svojim naročnikom zelo ustregli. Dali smo jim možnost, da sami odločajo o tem, kakšen naj bo njihov list. Želimo čim več navodil in nasvetov. Brezobzirno kritizirajte, kar vam v listu doslej ni bilo všeč, odkrito povejte, kaj od lista še želite in pričakujete. Posebno Vas prosimo, da na vprašalni polji sporočite imena onih vaših sosedov

in znancev, ki našega lista še nimajo, pa bi ga verjetno naročili, ako bi jim ga mi poslali na ogled.

Danes moramo predvsem ugotoviti to-le presenetljivo dejstvo: Velika večina naročnikov, ki so doslej poslali svoje odgovore, je zato, da se list poveča, ne pa pomeni. Ni s tem rečeno, kakšen bo končni uspeh Glasovanja glede cene in obsega lista, vendar pa je to zelo značilno, ker vključ stiski, v kateri žive, naši naročniki vendar dobro vedo, da potrebujejo čim več dobrega čtiva v svojih hišah.

Vsi na delo za naš največji slovenski tednik! V vsako slovensko hišo moramo spraviti Domoljuba!

ZAHVALA

Podpisani Jože Skoda iz Dolgega brda, župnija Janče, se najlepše zahvaljujem upravi Domoljuba, ki mi je ob nesrečnem požaru — pogorelo je vse imetje in poslopje — izplačala kot naročniku Din 1000.— (en tisoč). Vedno in povsod bom priporočal in agitiral za Domoljuba.

Dolgo brdo, 7. dec. 1935.

Jožef Skoda, l. r.

OSEBNE VESTI

d Odlikovanja na dan 1. decembra so prejeli kraljevski namestniki, člani vlade pa tudi druge osebnosti. Z redom sv. Save I. stopnje je odlikovan tudi minister dr. Miha Krek.

d Za praznik narodne združitve so bili odlikovani tudi nekateri cerkveni dostojanstveniki, tako n. pr.: z redom sv. Save II. razreda dr. Ivan Gnidovec, škof v Skoplju in Ignacij Nadrah, stolni prošt v Ljubljani, z redom sv. Save III. razreda Karel Čerin, prošt v Novem mestu, dr. Vraber, stolni prošt v Mariboru in p. Kazimir Zakrajšek, župnik v Ljubljani.

Pri lenivosti črevesa

Čkataru v črevih, obolenju skrajnega črevesa od stranijske narave

FRANZ-JOSEFOVA

grenka voda zaprtje spodnjih organov dobro in na lo. Mnogoletne izkušnje uče, da poraba Franz-Josefove vode izboljša funkcije črev.

Reg. za izd. nos. mol. in nar. zdr. št. 8-86, 15482, 26. V. 33.

d 80 letnico je praznovala Terezija Kusel roj. Kulavie v Novem mestu.

d Za častnega občana je izvolil občinski odbor v Trebeljevem tamosnjega župnika g. Josipa Stupica.

DOMAČE NOVICE

d Krasne verske prireditve v proslavo Brezmadežne so se vršile v preteklo nedeljo dne 8. decembra v mestih in na deželi po vsej Sloveniji.

d Prepovedan izvoz hrane za živino. Finančni minister je izdal sklep, da se zaradi prehrane živine v državi začasno prepove vsak izvoz živinske hrane, in sicer ovsa, ječmena, sena, detelje, lucerne, nizke pšenice, slame, otrobov in suhih pisanih rezancev. Otrobi (pleve od riža) nimajo značaja živinske hrane, ter se prepoved izvoza nanje ne nanaša. Izjemoma se dovoljuje tovarnam sladkorja, da lahko izvažajo posušeno peso, največ do 50% svojega skupnega proizvoda.

d 2.100.000 Din znaša proračun belgrajske delavske zbornice.

d Razpisana so dela za preložitve klanca v Mednem na državni cesti Ljubljana—Kranj. Licitacija bo 23. decembra.

d Tudi eden izmed mnogih. V svoji številki z dne 27. novembra 1935 piše »Kmetijski list« sledeče: »Nič ne more siliti matere, da bi v mukah in trpljenju rodila otroke, ako vnaprej ve, da bodo radi bede, pomanjkanja in zapuščenosti pahnjeni v bolezen, zločin in ječo.« Ali je to krščansko? Ali je dovoljeno ubijati šlovesko bitje? Ali ne prepoveduje tega Bog v 5. zapovedi? Če bi obveljalo to,

kar tukaj piše »krščanski« list, ki se progina za kmetijskega, bi se široko odprla vrata moritvi nerojenega človeškega ploda. Gorje temu narodu! — Radevedni smo, če se strinjamo s tako pisavo »Kmetijskega lista« tudi tistih par njegovih prijateljev, ki so dolžni tudi v tem pogledu tolmачiti nepokvarjeno božjo postavo.

d Zveza hrvatskih psovskih društev se je radi razpustitve te zveze v letočnem maju pritožila na državni svet, ki je dotični odlok notranjega ministertva razveljavil.

d Proračun prosvetnega oddelka dravske banke uprave je določil banovinski šolski odbor na 7.058.882 Din, za 705.613 Din več, kakor je znašal lanski proračun.

d Cesto od dubrovaške Reke do Cavtata bodo asfaltirali. Cesta je dolga 25 km. Dela so oddali neki zagrebški tvežki. Kaj pa Slovenija?

d Nad 10 milijonov dinarjev bo veljala dr-

Za
obnavljanje krov
„Planinka“ — čaj
Mr. Bahovec
Paket Din 20— v apotekah
Reg. S. Br. 14212 18 VII. 1934.

žavo gradnja vodovoda na Črnogorskem Celinju. Gradbeni minister je že odobril to-zadefne načrte.

d Bankovei po 5 in 10 dinarjev se sprejemajo samo še pri glavni državni blagajni in pri vseh davčnih uradih.

d Aparat za kontrolo srebrnega denarja je iznašel zagrebški trgovec Ernest Hendel. Baj aparat točno pokaže, jeli novce pravi ali ponarejeni.

d Kranjska industrijska družba na Jesenicah izkazuje 5.000.000 Din čistega dobička. Naprave družbe so cenjene 97 milijonov, za lege na 43 milijonov. Delniško glavnico so zvišali od 45 na 90 milijonov dinarjev. Taka družba bi lahko mnogo dobrega storila v korist emiljeunja gospodarske krize.

— Pri zaprtju motajah v prebavi vzemite zjutraj na prazen želodec kozarec naravne »Franz-Josef grenčice«.

d 100.000 ljudi je obiskalo obrtniško razstavo v Zagrebu.

d 500 delavcev je brez dela vsled ustavitve obrata na žagi bratov Feltrinelli v Bosni.

d Silen vihar je divjal te dni nad Reko in Sušakom. Skladišče ribarske zadruge je uničeno. Tudi v lesnih skladiščih je škoda zelo velika.

d Rok za vložitev prošenj tujih državljanov Jugoslovancev in ruskih beguncev za dovoljenje zaposlitve je podaljšan do 1. marca 1936.

d Na seji mestnega sveta v Karlovcu so odklonili predlog o znižanju plač mestnih uslužbencev.

d Velika Ljubljana. Na temelju zadnjega popisa računajo, da bo število volivnih upravičencev naraslo od 16.000 na 20.000, kajti običajno pride 25 volilcev na 100 prebivalcev. Ljubljanski domovinski urad je v dneh od 25. do 29. novembra prevzel od navedenih priključenih občin vse domovinske spise

z matičnimi knjigami. Domovinski urad je že sedaj uvedel, da mu ljubljanski župni uradi mesečno poročajo o številu rojstev in porok, dočim vodi mestni fizikat pregled o mrtvih. Poročila o rojstvih in porokah pa bodo pošiljali za Veliko Ljubljano tudi župni uradi, ki so izven ozemlja sedanje občine in nekateri tudi izven ozemlja Velike Ljubljane, a spadajo prebivalci po združitvi še vedno pod okoliške župne urade. Župni urad na Viču bo itak spadal pod Veliko Ljubljano. Župni uradi št. Vid nad Ljubljano, Ježica in D. M. v Polju pa bodo pošiljali poročila domovinskemu uradu o gibanju prebivalstva v krajih, ki bodo spadali pod Veliko Ljubljano, a drugače cerkveno pod dotični urad. Tako bo župni urad št. Vid nad Ljubljano poročal občini o rojstvih in porokah za Zgornjo Sisko, Dravje in Koseze odnošna Zapuže. Ježica za stanovalce, priključene mestni občini, in župni urad v D. M. v Polju za okolico okoli aerodroma. Zanimivo je datje, koliko cerkva in kapel obseja Velika Ljubljana. Vseh rimskokatoliških cerkva je v Ljubljani 23, poleg tega pa 31 kapel. V Ljubljani pa sta še pravoslavna in evangelijska cerkev.

d Skupščina Zveze mest kraljevine Jugoslavije se je vrhila ono nedeljo na Sušaku. Zahtevali so spremembo zakona o mestih, uvedbo tajnih volitev v mestne svete in pa glasovalno pravico za ženske.

d Kongres blišnih posestnikov iz vse države se je vršil 8. decembra v Zagrebu. Zahtevali so vrnitev odvzetih jim pravic.

d Spominski svetilnik kralja Aleksandra so slovesno odkrili dne 8. decembra 1918 v Splitu. Poleg drugih odličnih osebnosti sta bila navzoča tudi kr. namestnik Perović in minister Kamenović.

d 1025 delavcem je odpovedala železarna v Zenici.

d Stavkati je začelo delavstvo tovarne vajen v Slavonskem Brodu. Zahtevajo višje plače.

d Daljnovid od Dolnje Lendave do Pečlenice pri Murskem Središču prično graditi te dni Kranjske deželne elektrarne.

d Občinsko hiralnico so dne 1. decembra 1935 blagoslovili in slovesno otvorili na Vrhniki. Oskrbno so prevzele šolske sestre-redovnice.

Odebelelim osebam

pomore ena čaša naravnega

Franz-Josefove

grenke vode zjutraj na tešče do lahke stolice.

Reč. po min. soc. pol. in nar. zdr. št. 19185, II. V. 38.

d Za Belo krajino. Banska uprava dravske banovine je potrdila podporo za gradnjo vodnjaka z napajališčem v vasi Skomlovec. Sedaj pa čujemo, da ne bo dobil samo Skomlovec vodnjaka, ampak tudi Suhor in okoliške vasi. Obenem pričakujemo, da bo banska uprava podprla tudi prizadevanje za ureditev Hudečarstva nad Suhorjem. Ta dela so nujno potrebna.

d 1.608.000 Din za sadje je izdala Ljubljana v letošnjem oktobru. Čedna številka!

d Po statistiki o kmetijskih dolgovih, ki jo je izdala Agrarna banka, odpade dolga na po-

samezno kmetijo v Sloveniji 19.396 Din, torej voč kot v vsaki drugi banovini. Kljub temu, da je slovenski kmet najbolj zadolžen, je prejel od Agrarne banke najmanj posojil. Sedanja vlada bo napake prejšnjih režimov tudi v tem pogledu popravila v doglednem času.

d Varo naložite svoj denar pri »Hranilnici Kmetičev občin« v Ljubljani, Miklošičeva cesta 19, v palači Vojne zavarovalnice. Ček. rač. 10.545. Hranilne vloge na knjižice, stalno razpoložljive, sprejema in jih obrestuje najugodnejše. Vseje stalne vloge z odpovedjo po dogovoru. — Zavod je popularno varen, ker jamči zanj 16 večjih kmetičev občin z vsem svojim premoženjem in svo svojo davčno močjo ter je stalno pod nadzorstvom kr. bankega komisarja. — Uradne ure za stranke so od 8—12 popoldne.

d 100 let uspešnega socialnega dela ima za sabo Trgovsko bolnišnico in podporno društvo v Sloveniji.

Zlatorog

Kaj pravi gospa Ivanka?

Dandanes ni potrebno, da je kdo umazan, tudi ročnemu delavcu ne. Kar se čez dan zamaže, se hitro lahko opere. Imamo hvala Bogu terpentinsko milo Zlatorog, ki z lahkoto in hitro odpravi vsako, tudi oljnato umazanijo. Njegova obilna, gosta in bela pena je kos vsaki umazaniji.

IZ DOMAČE POLITIKE

d Preureditev občin. Notranji minister je podpisal uredbo o izločitvi kraja Gruča v krškem okraju iz občine Kostanjevica in o priključitvi tega kraja k občini St. Jernej ter uredbo o izločitvi kraja Gerlinec v pujskem okraju iz občine Drpetinci in priključitvi tega kraja v občino Juršinci.

d Kdo je kriv. »Glas naroda« je te dni žigosal surovost, ki se je razpasla med moško mladino podeželja. Ako »Glas naroda« poudarja pomen prosvetnih društev, bi moral pokazati tudi tiste svoje prijatelje, ki so zadnja leta preprečili iz celo z razpustom prosvetne zveze onemogočili delovanje krščanskih prosvetnih društev.

d Okrog 15.000 ljudi bo deležnih zadnje kralj. pomilestive. Zaradi gozdskih pregreškov, to je samolastnega prisvajanja lesa iz državnih gozdov bo priznane 8 do 10 tisoč osebam.

d Pri občinskih volitvah v Knin je zmagala lista Jugoslovanske radikalne zajednice. Dobila je 4500 glasov.

d O notranjem položaju Jugoslavije piše znani dunajski časopis »Reichspost« tudi sledeče: Notranjo krizo države je razrešilo imenovanje vlade dr. Stojadinovića, ki je izročil notranje ureditve dr. Korošcu, možu, katerega politična nadarjenost in sila jamčita za dobro bodočnost. Vladi dr. Stojadinovića ne ogražuje ne skupščinska in ne izvenskupščinska opozicija. Kajli opozicija nima zahtev, katere ne bi vseboval že vladni delovni načrt. Vladi pušča opozicija popolno svobodo, tako da je v zadnjih tednih priredila več zborovanj kot člani vlade. Čim bi se v skupščini pojavila kakršnokoli nevarnost za vlado, bi pred-

priporočili, da ni povsem točna. Sedanjega položaja niso krivi podeželski kmetje, ampak v marsičem tista gospoda deloma tudi od »Kmetijskega lista«, ki je imela usodo našega kmeta toliko let v rokah. Slovenski kmet dobro ve, kakšni časi so bili zanj takrat, ko »kmet-skega« »Kmetijskega lista« še ni bilo. Zato ni čudno, da gosposke »kmet« odklanja in njihovega pisanju ne verjame.

d Težko vprašanje. Ob proslavi praznika zedinjenja v Novem Sadu je imel bački pravoslavni škof gosp. dr. Irenej Cirič ob službi božji na zbrane dostojanstvenike in vernike slovesen nagovor, v katerem je med drugim tudi dejal: »Misel o narodnem edinstvu je najvišja, nadčloveška, božanska misel. Ta ideja je zdrava, dobra, velika, božanska. — Mnogi pa se vprašujejo: Kako se moremo zediniti mi, ki smo še danes različni ver? Kdo bo zedinil to, kar vera loči? Toda vse vere so po svojem bistvu vesoljne, »saborne«, vse težijo k vesoljnosti, da se razširijo, da zajamejo vse ljudi. Ta namen more podpreti narodno edinstvo. Obratno povedano: narodno edinstvo more podpreti versko edinstvo.

d Podružnica Združenja čestnikov v Dubrovniku je pristojna oblast razpustila, kar je vzelo tanešnje prebivalstvo z veseljem na znanje.

d Kmetički magazin, Ljubljana. Krekov trg št. 10 (nasproti Mestnega doma), vam nudi najboljšo zimsko manufakturno blago po izredno nizkih cenah. Obiščite trgovino in prepričajte se!

Naročajte in čitajte naše katoliške liste: »Slovenca«, »Domoljuba« in »Bogoljuba«! V vsako katoliško hišo katoliški časopis!

V vsako hišo »Domoljuba«!

VZORCI ZASTONJ

SOŠIČNI DIRINDAJ!

1. sodni flanel 9 Din, volneno 13 Din, sukno 140 cm, za kустume in plačke 29 Din in še mnogo drugega poceni. Nikdar več take prilike! Pridite pogledati!

Stermekki

Celje-2

CENIK

NOVI GROBOVI

d Pojé, pojé svenovi... V St. Vidu pri Stični je umrl 84 letni posestnik Anton Puš. — Pri Sv. Križu pri Litiji je zapustil ta svet najstarejši župljan 93 letni Martin Kotar. — V Pobrežju pri Mariboru so pokopali hišno posestnico Terezijo Bäuerle. — V Velenju je zapustil solzno dolino hranilniški uradnik Franc Korun. — Na Glincah pri Ljubljani je v 72. letu starosti mirno v Gospodu zaspal bavar in posestnik Anton Boc. — V Cerknici je odšla v blaženo večnost Gnezda Agata. — V Martinjaku je umrl 22 letni fant Anton Rovar. — V Litiji je preminula soproga odvetniškega uradnika Fanci Anželj, roj. Planinšek. — V Celju je odšla k Gospodu po večno plačilo vdova Terezija Grobelnik. — V Ljubljani so umrli: slušatelj tehnične fakultete Franc Gnezda, dolgoletni uslužbenec v Zavodu sv. Stanislava v St. Vidu nad Ljubljano Matija Erjavec, mestni konjač Matej Joras, 65 letni mestni monter Nace Mihevc, soproga trgovca Leopoldina Vlačj, vdov. Kalan in Ivana Kocjan, roj. Friškovec. — Na Kerkovem pri Velikih Laščah je umrl daleč okoli znani pomočnik pri živinskih boleznih; 91 letni Anton Zakrašek. Nal počivaj v miru!

NESREČE

d De tal je zgorelo gospodarsko poslopje posestniku Francu Napastu v Straigoljcih pri Ptuj.

d Viničarsko hlio je uničil požar posestniku Francu Pukšiču v Loškem vrhu pri Sv. Uršanu pri Ptuj.

d Požar je uničil hlev posestnika in trgovki Mariji Koširjevi v Kozarjih.

d Tovorni vlak je zavozil na postaji Zapršič v drug tovorni vlak. Pet vagonov je popolnoma razbitih, sedem pa zelo poškodovanih. Človeških žrtv ni. Promet se je moral nadaljevati s prestopanjem. Brzovlaki pa so morali usmeriti svojo pot čez Karlovec.

d Ko so vsipali smodnik na žareče oglje. Otroci Karlek, Ivan, Franček in Peterček pri Prevaljah so iztaknili nekje smodnik. Igrali so se v kuhinji tsko, da so vsipali smodnik

Električni likalnik, ki zlika hlače kar na človeku. Vpeljali so ga po angleških hotelih.

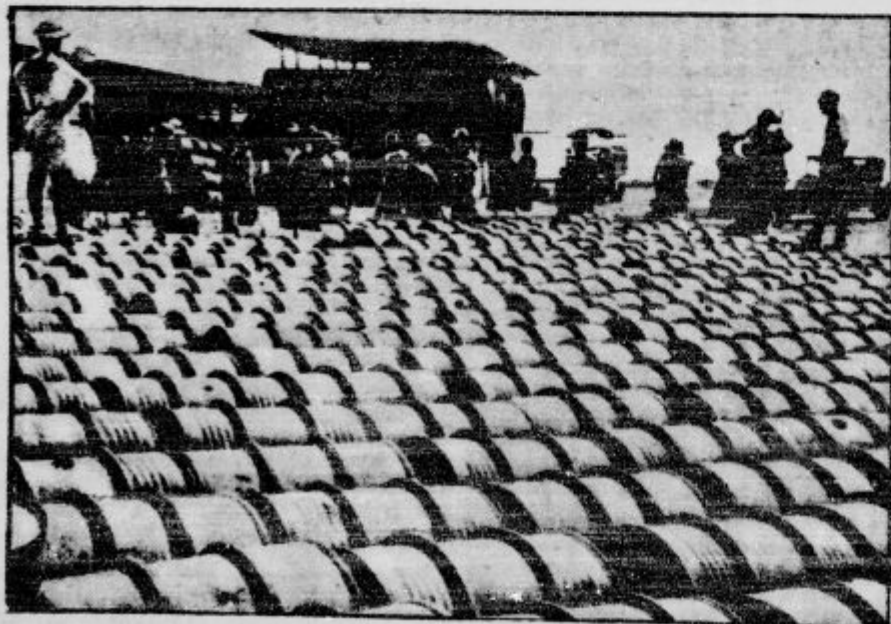
V Londonu je umrla princeznja Viktorija, sestra angleškega kralja, stara 67 let.

na žareče oglje. Nesreča pa je hotela, da je skočila iskra v rog, napolnjen s smodnikom. Pri eksploziji je zagnalo otrokom plamene obraz ter jih hudo opeklo. Ivančku se je vnela celo bleka, ki so jo pa otroci še pravočasno pogasili, da ni došlo hujših opeklin.

d Mrtvega so našli v Pesnici pri Mariboru organista Filipa Seljaka od Sp. Sv. Kungote.

d Vejevje ga je smrtno poškodovalo. V Hotizi pri Mariboru je podiral Ivan Horvat drevje, ki ga je kupil v družbi sosedov na licitaciji. Pri tem se je podrt hrast pri padcu zakačil za drugo še stoječe drevo. Ko so skušali hrast dobiti na tla, je vejevje udarilo pri podiranju zaposlenega Martina Raduho ter ga smrtnonevarno poškodovalo, da je še med prevozom v bolnišnico umrl.

d Tovorni avto je podrl na tla 71 letnega posestnika Kokotca Janeza iz Velikega Širja pri Zidanem mestu. Hude poškodbe.

Italija kopije petroleja in bencina. v eritrejski lukii Masavi je Italije že pred pričetkom sankcij nakopila velike množine petroleja in bencina za motorizirane ital. čete na severni in južni fronti.

Bojišče ob reki Takaze. — Na naši sliki vidimo silne strmine ob reki Takaze, okrog katere se sedaj bijejo boji med Italijani in Abesinci.

*Pozdravljen Publika je nekdo tik njiju zaklical.

racije. Naj boljši družini, ki spada med zveste »Domoljubove« prijatelje, tudi naš list izreče soznanje. — Bolezen ošpice se je to jesen z vso silo vrgla na otroke. Šola je skoraj prazna. Sedaj je bolezen že ponehala. Pa ni bila bolezen najhujše. Hujša je bila grenka misel, da ne bo smel otrok iti k Miklavžu.

Lepo je bilo. (Iz.)

Tudi letošnji Miklavžev večer se je vršil pretekli četrtak v društveni dvorani v največjo zadovoljnost otrok, staršev in drugih, ki so ta večer napolnili dvorano do zadnjega kota. Program pred Miklavževim prihodom je obsegal otroško petje, igrice in športne vaje Mladcev. Nad vse lep je bil letos prihod sv. Miklavža v spremljevalcu angelov. Društveni predsednik je v svojem pozdravnem nagovoru tudi omenil poučno zgodbo, kako je bil našemu prosvetnemu društvu l. 1933 Miklavžev večer prepovedan, kdo je bil denačisti in kako smo si dovoljenje končno le priborili. — Na Dobravec je umrl prejšnji teden Ciber Jakob, posestnik in cerkveni ključar v visoki starosti 85 let. Ker tudi v njegovo hišo prihaja »Domoljub«, je prav, da se ga list spomni z željo, da počiva v miru; vsej družini pa naše iskreno sožalje nad izgubo dobrega in skrbnega očeta!

Cerkev smo obnovili

(Smarino pod Smarino goro)

Minulo nedeljo smo imeli prisrčno cerkveno slavo pri podružnici sv. Andreja v Sr. Gornjih. Pri cerkvenem opravilu je krasno pel pevski zbor društva »Zora« pod vodstvom pevovodje Lavra. Domača dekleta so ozaljšala cerkev z vencami cvetov, fantje pa so postavili več lepih mlajev. Popoldne smo imeli tudi pete litanije. — To prijazno svetišče je bilo v poletju temeljito prenovljeno. Vsi trije oltarji so bili restavrirani. Občudovati moramo gorečnost naših mož, ki so na lastno iniciativo pozvali g. konservatorja dr. Sleteta, da je pregledal umnine in da jim je dal navodila, ter da so kljub krizi začeli nabirati prispevke ter tudi sami darovali večje zneske. Bil je slučaj, da je posameznik daroval čez 1000 Din. To so možje, za katere smo lahko ponosni.

Casi se spreminjajo

(Cranjci)

V glasilo slovenskih mačkovec, Slovenski zemlji je izšla opazka, ki skuša osmešiti »Domoljubov« dopis »Bela krajina v drugi luči«. Sicer ničesar ne

ovzre, marveč se spetka le ob ugotovitvi, da smo kljub želji slog. voditelja glasovali za opozicijsko listo. Storili smo to, povsem se enkrat, ker so prilike pri nas svojevrstne, in pa, ker smo hoteli učinkoviteje uničiti rezan policajev in zandarjev. Dopisnik, »tujec iz Jeruzalema«, je pa brez dvoma mnogo bolj Beli Kranjec kakor gospod popravar. Ta dopisnik ve prav dolgo so marsikaj, med drugim tudi to, da je kandidat Mačkove liste s svojimi pred 5. majem zatirjal, da v primeru Korošičeve vlade ne bo kandidiral. Ako pa smemo sklepati iz marsičesa, kar ljudje tukaj vedo, pojde ta obljuba gladko po Labinji. Sicer pa: Beli Kranjec bodo slekoproj znali razločevati med nejasnimi obeti političnega programa, o katerih nihče ne ve, ali dr. Maček soglašal z njimi, in pa med počasnim boljšanjem gospodarskega stanja ter javnimi deli.

Z Westfalskega

(Erfurt)

Tu je umrla po daljšem bolehanju gospa Frančiška Sajovic v starosti 77 let. Doma je bila iz Srednjega Bitnja pri Kranju. Revmatizem v nogah jo je mnogo let mučil, zadnja leta je trpela silne bolečine. Šla je iskat olajšanja v bolnišnico, je pa

lam, o stiri dni umrla. Pogreb blage pokojnice je bil lep. Udeležili so se ga številni njeni znanci in tovarišice iz ženskih organizacij. Na sliki vidimo rajnico in njenega žalujočega moža Maksa, s katerim je 31 let živel v srečnem zakoncu. Naj ji bo lahka tuja zemlja!

Mnogi ponavljajo: Slabi so danes časi. Naj vsak poidelec postane dober in časi bodo zopet dobri. Sv. Avguštin.

Naše društvo

(Skocijan pri Turjaku)

Naše prosvetno društvo je zbralo na praznik Zedinjenja svoje člane k službi božji. Po cerkveni opravi so priredili v dvorani člani manifestacijsko zborovanje, katerega so se udeležile vse katoliške organizacije s svojimi zastavami. Veseli smo, da smemo odkrito manifestirati za našo Jugoslavijo, ki smo jo vedno ljubili, čeprav so nam očitali, da smo njeni izdajci. Prav naše društvo je prvo pričelo s takimi proslavami in jih imelo tudi v onih časih, ko so peli pendreki in bajoneti. Čudno se nam zdi, da v nasprotnih vrstah sedaj kaj taknega ne najdemo, ko si lastijo pravico, da so le oni pravi Jugoslovani. — Naše prosvetno društvo dela s polno paro. V posebnih knjižnicah, ki smo jih preuredili v ta namen, se pridno zbirajo naši fantje v fantovskih krožkih in dekleta v dekliškem odseku. Pričeli smo tudi z zbiranjem knjig, da izpopolnimo, uređimo in oživimo društveno knjižnico.

Katoliška pravota.

(Vodice)

Kot da hoče nadomestiti, kar je v treh letih zamudilo, tako je agilno naše prosvetno društvo. Kratka doba po vpostavitvi je pokazala, kako močna je katoliška organizacija med našim ljudstvom. Sestanki vseh odsekov so izredno dobro obiskovani in nam skoraj primanjkuje večerov. Na praznik Breznadež smo opustili zunanje prireditve, ker je bila večja slovesnost v cerkvi in sprejem 38 članice v Marijino kongregacijo, pač pa smo ga proslavili s skupnim sv. obhajilom vsega članstva ter s tem pošteli glavni namen društva, vzgajati nas v zavodu katoličane. — V nedeljo 15. decembra ob treh pa vprizorimo Janko dramo »Dom«, ki je pisana, kot naša, za naše kmečke kraje. Ker smo pri »Koroških tihotapeh« videli, kaj naši igralec zmoroje, zagovarjamo, da boste sedaj še prijelile prisenčeni in naj ne bo nikogar, ki bi zamudil to vprizoritev.

Dobree, davica in še kaj.

(Skocijan pri Mokronogu.)

»Zelo niso kar nič dobrega, čeprav bi na prvi pogled človek drugače mislil; pri nas namreč pravimo tako otroški bolni — ošpicam. Silno so se zadnje tedne razpuseli. V marsikateri hiši je kar vse otroke položila ta dobrota v postelji. Čeprav ni bolezen sama nevarna, so pa hujše posledice, ki so se pokazale kot davica. Mor-

Bila je Tulija Kornelija, ki je stala s svojo neenkinjo Mucijo pred neko prodajalno, poleg nje pa dve sužnji; kupovala je ravno pisano platno za svoje služabnice.

Od kodaj je vendar ta navada, da Rimljanke zastoj čakajo obiska svojih sorodnikov, ki so se od daleč vrnilo? je vprašala Tulija, ko je stopil Publij k njej.

Valel triletno odsotnosti iz Rima, sem mel toliko nužnih opravkov, da nisem došel imel se nobenega trenutka prostega, se je opravičeval Publij. »Jutri sem se ti hotel pokloniti... To je pa Mucija, kajne, je pristavil in se obrnil k mladi Korneliji, ki je uprla vanj svoje velike rujave oči. »Tako je zrasla in tako lepa postala, da je ne bi spoznal, ako bi ne bilo tebe zraven. Pa tudi ne vem, ali je že prižgala Himnove bakle ali ne?«

»Himen ni priljubljeno Mucijino božanstvo,« je odgovorila Tulija mesto nje. »V celnem cesarstvu ni nobenega, ki bi ga smatrala vrednega svoje ljubezni. Morda ji preskrbiš ti kakega boga iz Olimpa.«

Samo na enega Rimljana čakam, je pripomnila nato mirno Tulija.

Publij jo je pozorno pogledal v oči. Nekaj časa je vzdržala njegov pogled, potem pa se je obrnila in se zabavala s trgovčevim blagom: lahna rdečica je obilila njen blede obraz. Niti Publijev pogled, niti rdečica Mucije ni ušla pozornemu očesu Tulije. Nalumno je mežikala s trepalnicami in drhtela z ustnicami.

»Vidim, da nisi sama,« je rekla Tulija z malo izpremenjenim glasom.

»Moj bojni tovariš in prijatelj: Servij Klavdij Kalpurnij, prefekt legije,« ga je Publij predstavil.

German se je priklonil in položil roko na prsi.

Rimska plemkinja ga je pozdravila s prijaznim nasmehom in rekla: »Moja hiša je odprta hrabrenu prefektu, o katerem je Rim že tolikrat s velikim spoštovanjem govoril. Vabim ga skupno s tribunom k sebi... Sedaj vas pa več ne zadržujem, hrabra bojevnik. Ne verjamem namreč, da bi he za zanimala poveljnika legij za naše bliske zadeve; bčemo namreč platno za tunike naših sužnjev.«

Komaj sta se Publij in Servij odstranila v gneči, je že stal poleg Tulije Mark, ki je prišel od nasprotni strani in ni opazil odhajajočih.

»Ti že začneš igrati svojo vlogo,« ji je zasepetal na uho.

»O, to si je izmislila Mucija, da moram kupovati to platno! Jaz sem to samo hitro izrabila,« je rekla Tulija tudi tiho in se sporazumela s protorjem bolj na oči, kot z besedami. »Pa izvrstno se mi je posrečilo, ker ravnokar je odšel Publij. Bil je tu v spremstvu nekega barbarja; tribunu dopadejo posebnosti.«

»Videl sem tega germanskega orjaka z rameni in prsi gladijatorja. Kaki lasje, kaka postava! Ni čuda, da so se ženske zagledale vanj! Toda ti barbari žive še tako krepostno kot naši predniki iz dobe lesenega Rima. O da bi mi bili dali bogovi njegove mišice!«

»Tudi brez njegovih mišic se bo prerinil.«

»Da, toda kako dolgo? Ze zdaj zelo obenit posledice ene neprepane noči.«

Po kratkem odmoru je pristavil pretor, ko se je na vse strani pazno ozrl. »Ali nisi nič videla Fatija?«

»Pred kratkim je šel tod mimo.«

Mark se je poslovil od Tulije s finim nasmehom in izginil v množici. S komolci si je utiral pot, da poišče Livijinega očeta.

Našel ga je v prodajalni nekega draga ljarja.

»Zelo pametno ravnaš, da pravočasno misliš na vse,« je rekel in se nalahno s prsti dotaknil Fabijeve rame. »Jutri bom povprašal tepo Livijo, kako je zadovoljna z okusom svojega očeta.«

»Livija ne zahteva zase nobenega okrasa več; dovolj ima vsega,« je odgovoril Fabij in urno skril kapljeno ovratnico pod tuniko.

»Razumem... Kaj je potem ona važna zadeva, o kateri si hotel z menoj govoriti? Ali se ti je morda izmaknil kak dolžnik?«

Fabij je molče prijel pod pazduho Marka in ga peljal iz trgovine v lavorjev gaj na samotnem kraju. Kjer sta se oba vsela. Predno je začel govoriti o stvari, si je pogladil čelo in se prenikal v zadregi po klopi sem in tja.

»Ti veš,« je slednjič začel z negotovim glasom, »da sem imel nekoč v svobodni Germaniji zelo cvetočo trgovino...«

»Seveda vem! Saj govore, da imaš še sedaj mnogo dohodkov iz različnih podjetij, ki veljajo med ljudmi naše vrste za poniževalne,« je odvrnil Mark in prezirljivo pogledal Egiptčana. »Ne smeš pozabiti, da be tvoja hči žena Kvintilijeja!«

Naglo je dvignil Fabij glavo glasno in s strogim pogledom na Marka rekel ves razburjen: »In ta Kvintilijeja bi ne bil nikdar opazil moje hčere, ako bi njen oče ne bil zaslužil milijonov iz »poniževalnih« podjetij!«

Mark je molčal in si grizel v ustnice.

»Poznam senatorje, ki so na skrivno oderuhli! Poznam patricije, ki s pomočjo svojih varovancev in sužnjev trgajo! Ni moja krivda, ako cesarski Rim pada v prah pred zlobom. Toda nič se ne boji: v istem trenutku ko boš ti moj svak, bom prenehal

da zaradi nepazljivosti ali bogve zaradi česa se je la morila pojavila in zahtevala že žet žrtve, izdane so bile razne varnostne odredbe, da se ne bi bolezen širila, ali se bo posrečilo jo omejiti, je pa težko reči. Škoda bi pa le bilo teh naših drobnjav. — Po gozdovih sekira poje, ker tudi hostan kriza ne prizanaša. Pri delu sla se ponesrečila Bregar in Žnidaržič z Drušč, pa sta že prestala najhujše. — Sv. Miklavž se je v Škocjanu kakor tudi na Tešah dobro odrezal; sicer pa vč, koliko potrebi je v teh tasih. Naročil pa je, naj se vsem dobrotnikom prav lepo zahvalimo, on bo tudi zapisal v nebeško knjigo.

Se ena beseda o moravškem vodovodu. (Moravce)

O moravškem vodovodu sta izšla v ča vopisih dva dopisa, prvi v »Domoljubu«, drugi v »Kmetiskem listu«, podpisani od g. predsednika občine Moravce Ignaca Tomena. Za prvi dopis sem zvedel, ko sem ga čital v »Domoljubu«, na drugega sem bil opozorjen in sem ga nato tudi prečital. V dopisu v »Kmetiskem listu« se omenja, da je bil dopis v »Domoljubu« nepodpisan (anonimen), kar pa ni znamenje, da bi se bil dopisnik bal javnosti, saj so dopisi večinoma nepodpisani, tudi »Kmeti-ki list« v št. 47 nima s polnim imenom podpisanega nobenega dopisa, razven omenjenega in neke izjave. Predsednik občine smatra, kot je razvidno iz njegovega dopisa, da je bil dopis v »Domoljubu« obrnjen proti njegovi osebi kot predsedniku občine, pa meni, ko sem čital dopis, njegova oseba niti od daleč ni prišla na misel, prepričan sem, da dopisniku tudi ne, ker je bil vodovod že prej zgrajen in oddan svojem namenu, predno je on nastopil kot predsednik občine. Izraz »voditelj naroda« naj ne motijo prav tako ne »dobri katoličani«, saj je pri nas znano, da jih je mnogo, ki se čutijo »voditelje naroda«, pa predsednik občine bo sam priznal, da niso vsi ti — prav vsi — dobri katoličani. Dopolnilej s predsednikom občine nima nikakega stika. — Zakaj vodovod ni bil blagoslovljen? Predsednik občine pravi v svojem dopisu, da je bil takrat župan Cerar Anton. Res je. Toda blagoslov ni bil odvisen od tega kdo je župan. Nekaj drugega je, če je občina sklenila, da je vodovod last občine, nekaj drugega kdaj je občina prevzela vodovod v svojo upravo, to pa je bilo mnogo po-

zneje, seveda ne bo občina prosila za blagoslov, ko je vodovod že v rabi. To je čisto naravno, prav zato dotični dopis ne tiče občinske uprave. Sam pove v dopisu, da: kdo dela pri vodovodu in kako se dela, ni bilo od občine odvisno. — Dejstvo je: da se je vodovod gradil večinoma s tujiimi delavci in da se je gradil ob nedeljah in praznikih, čeprav za to ni bilo potrebe, ker so delavci večkrat med tednom počivali. — Dejstvo je: da vodovod ni bil blagoslovljen, čeprav se blagoslovljajo vse javne naprave, železnice, mostovi, celo smučarske skakalnice itd., pa ne po krivdi takratnega župana, krivci so bili čisto drugi. — Dejstvo je, da so tisto nedeljo, ki bi bila primerna za blagoslovitev, nameravali napraviti veselico v gozdčku pri rezervariju kot zaključek zgradbe vodovoda, pa je silen naliv, ki je trajal vse popoldne, to preprečil. Je bila tako božja volja — da vsaj z veselico ne končajo, če že nečajo z blagoslovom. — Krivdo, da se vodovod ni blagoslovil, pa nosijo tudi v gotovi meri takratne razmere, saj se spominite na klice dol s farji, dol z izdajalci, s takimi protidržavnimi elementi pa nihče ni hotel imeti opravka. Prav to, ne pa občina, ne prejšnja, ne sedanja uprava nimata z blagoslovom nobene zveze. — Dejstvo je, da je vode primanjkovalo letošnjo jesen. Kdo je kriv? Ali božja volja, ali kaka napaka pri gradbi vodovoda. V tem soglašata oba dopisa. Ker je dopisnik končal dopis s svetim pismom, ga končam tudi jaz: »Ako Gospod ne zida hiše, se zastoji trudi jo zidati.«

Cegnar Janko, dekan.

Za advent (Vače)

Nemara je bilo leta 1932, ko so novi »voditelji ljudstva« tirali pred sodišče poštene moze, naj dajo odgovor od svojih grehov pri litiskem cestnem odboru. Na Vačah je prevzel ta posel »izkidanja klerikalnega gnosa« g. Certane. Med drugimi je naznanil oblastu tud g. Titusa, bivšega cestnega odbornika. Gotov, da Titus ni pošteno vodil svojega odborniškega posla, je vzkliknil g. Certane: »Titku ne bo dovolj njegovo posestvo, da poravnava svoje grehe.« Titus je z lahkoto pokazal in dokazal svoje požrtvovalno delo pri cestah, je danes še vedno ugleden posestnik in na novo postavljen

cestni odbornik. Bilo je istega leta po občinskih volitvah. Kimovec Jaka, od novih »voditeljev ljudstva« odstavljen župan, razumljivo ni hotel kloniti pred novimi »voditelji ljudstva«, pa mu je g. Barlič obljubil: »Garantiram ti, da te bomo pripravili ob grunt, če se nam na boš uklonil.« Kimovec je še vedno posestnik nezadolžnega posestva; ako ne preje, pri prvih občinskih volitvah bo postal zopet priznani župan občine Vače. Na občini je izvršil banski revizor občinsko revizijo. »Voditelji ljudstva« se hvalijo, da je našel revizor zlasti poslovanje blaginje v redu. Mi drugi se tega dejstva veselimo, kajti gre se za poslovanje na šega ljudskega denarja.

DOBRO CTIVO

k Zel in plevel — slovar naravnega zdravljenja ali kako in kdaj uporabljati naravna in najcenejša zdravilna sredstva — zdravilna zelišča. Knjiga obsega 296 strani in stane neverzana 50 Din, vezana 75 Din (vezani knjigi je priložena tudi knjižica: Zelišča v podobah). Založila Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani, 1920, sestavil Fr. Magister. V knjigi najdeš našteje vse bolezni in zdravila, vse grmičke in rože, ki imajo zdravilno moč in jih lahko sam nabereš in pripraviš. Bolezni in rože so navedene v knjigi v abecednem redu. Ta koristna knjiga, ki jo lahko imenujemo »Domači zdravnik«, mora v vsako hišo. Samo po sebi je umevno, da kličemo ob resnih obolenjih na pomoč izkušenega zdravnika in se ravnamo po njegovih navodilih. Knjigo toplo priporočamo.

k »Potreben bolnikom, koristen vsem. Bolniki so posebni udje Kristusovega telesa, ki zahtevajo naše izredne ljubezni, strefe in tolažbe. Bolan sem bil in ste me obiskali — pridite blagoslovljeni...« Skrb za trpeče je znamenje plemenitega srca, eno najlepših del krščanske ljubezni. — Pred letom je začel izhajati in stopa zdaj v 2. leto listič »Priatelj bolnikov«. Pri vsej množini listov ta listič ni odveč in noče delati drugim konkurenca, marveč izpolnjuje le neko vrzel. »Priatelj« izhaja le šestkrat na leto in stane le 6 Din. Naročnina in naročniki naj se pošiljajo v: Ponikve, p. Videm-Dobrepolje. Urejuje listič g. Janez Kalan, ki piše na poljuden in priklupljiv način, ki nam je znan iz njegovih mnogih drugih spisov. Listič se je v teku prvega leta priljubil bolnikom in zdravim. Toplo priporočamo!

s kupčijami, ki so sramotne v družbi, v katero me boš ti vpeljal. Imam zadosti denarja, dosti posestev, hiš, sužnjev in rudokopov...

Zadovoljno se je nasmehnil in pokazal pri tem dve vrsti belih, zdravih in ostrih zob; njegovi kratki prsti na dolgih in nerodnih rokah so se krčili kot krempelj; v njegovih očeh so se svetlikali rumeni plamen.

Medtem... je povzel Mark.

Fabij si je drgnil čelo.

Pred nekaj meseci, je nadaljeval v zadregi, sem kupil na trgu neko sužnjo, ne da bi vedel, da je hči nekega prostega Germana iz markomanskih gozdov.

Kupil? Je vprašal Mark in pomenljivo pogledal Fabija.

»Prilježali so mi jo moji prejšnji varovanci,« se je izgovarjal Fabij. »Ta sužnja pa je menda nevesta prefekta Servija.«

»Prefekta konjenice v legiji?!« je vzkliknil Mark.

»Njegova, da.«

»To je zelo kočljiva stvar! Ali veš, da diži to po sardinskih rudnikih?«

»Vem, toda upam, da me bo moj denar in tvoji odnaki rešili iz te zagate.«

Mark se je zapislil.

Predvsem je treba Germanko takoj spraviti na varno in jo tako dobro skriti, da ne bo prišla nobenemu človeku na oko, je mislil.

To se bo še danes izvršilo.

Dalje se z denarjem ne sme skopariti, da bodo od strani oblasti vsa resna poizvedovanja opuščena; kajti prefekt bo vse pozliknil.

»Moja blagajna ti je na razpolago.«

»Ta sužnja te bo mnogo stala.«

»V tem slučaju nočem in ne smem skopariti,« je odgovoril Fabij in se leno vzdig-

nil in nato še pristavil: »Ne dvomim, da boš storil vse, kar je v tvoji moči, da odvrneš nepričakovani udarec, ki proti Liviji vnuša očetn... Toliko neprilik zaradi ene navadne Germanke! To se imamo zahvaliti filozofski vladi Antoninov!«

Po teh besedah se je oddaljil v Portik, kjer so ga čakali varovanci in sužnji.

Ze je bil izgnan za stebri, pa se Mark še ni gonil s svojega prostora. Njegov navadno veseli in smehljajoč obraz so mučile temne misli: »Veseli pretor, ki je preziral vse, kar se ni dalo porabiti za veselo uživanje, si ni mogel biti na jasnem o občutku, ki ga je v tem trenutku obvladoval.

Ako bi mu bil kdo rekel, da se je oglašil v njegovi duši zadušen glas Kvintilijeve »lesene« dobe, kakor jo je zaničljivo imenoval, bi se bil bohotno zagrohotal. In vendar je bil v tem trenutku pravi rimski patrioci, potomec vitezov in državnikov, ki so dali premoženje in kri za občni blagor. V njegovi krvi je tičala po mnogih rodovih podedovana brezbriznost za kupčijo, obrti, carinj in odernstvu, kakor tudi za vsak posel, čigar cilj je bil zbiranje denarja. Po odkritem Fabijevem priznanju se je čutil ponižanega. On, Kvintilijeve, naj poroči hčer tega podleha, ki da ugrabiti neveste slavnih in za Rim zaslužnih vojščakov in jih na trgu prodaja! On naj postane orodje podlosti tega roparja in trgovca ljudi!

Mark se je ozrl okrog sebe, kot bi iskal rešitve. Toda ni bilo rešitve zanj. Da bi živel siromašno in preprosto življenje, kot njegovi predniki, tega ni hotel in tudi ni znal.

»Moram tega lopova varovati,« je vzdihnil. »Te ni moja krivda, da nisem zagledal sveta vsaj že pred 300 leti.«

Zavil se je v svojo togo in krenil proti Minervinemu kopališču.

»Torej so tvoja poizvedovanja popolnoma brezuspešna, Gaj!« je vprašal tribun Publij svojega varovanca, ki je bil ravno prevzel vrhovno vodstvo njegovih posestev. »Dostoj nisimo našli za germanško deklico niti najmanjše sledi,« je odvrnil Gaj, »čeprav sva Herman in jaz napela vso svojo pozornost in nista priznala našim govorom. Na trgu sužnjev nihče nesar ne ve o njej.«

»In vendar imam popolnoma zanesljive vesti, da so odpeljali Tusnelo v Rim!« je posegel vmes Servij.

Vsi trije so sedeli okrog okrogle mize na navadnih orehovitih stoli in jedli preprost zajetek, vino in kruh. Stregel jim je samo en suženj, vitki Artemidor. Tribun in prefekt sta bila oblečena mestno, v bele svilene tunike in visoke zavezane čevlje; a na rokah nista imela ne zapustnice, ne prstanov.

Publij je pomislil. Po kratkem molku je rekel: »Morda bi bilo dobro, vzeti na pomoč Sigrida. Povedali so mi, da ima ta starček silno velik vpliv pri sužnjih. On nam bo pokazal pot v skrivnosti najoddaljenejših ulic... Naj pride Sigrid k meni,« je ukazal Artemidorju.

»Treba je pridobiti zaupanje spoznavalec krščanskega praznovorja. Ti strankarji vedo vse, kake kločini se gode v najbolj zakotnih luknjah.«

»Teško bo vdreti v njihove votline, ker so postali previdni in nezaupni, iz strahu pred pravičnostjo božanstvenega Marka Avrelija,« je pripomnil Gaj. »Božanstveni vladar ne more trpeti tega praznovorja, čeprav ne omejuje prostosti tujim veram. Prejšnji teden je nekaj kristjanov, ki niso hoteli zatajiti svoje vere, obsodil v sardinske rudnike.«

(Dalje)

RADIO

Program ljubljanske Radio oddajne postaje
od 12. decembra do 19. decembra 1935.

Vsak dan: 12. Plošče, 12.45 Vreme, poročila.
13. Čas, spored, obvestila, 13.15 Plošče, 14. Vreme,
borza, 19. Čas, vreme, poročila, spored, obvestila.
— Četrtek, 12. decembra: 18. Radijski orkester,
18.40 Slovenščina za Slovence, 19.30 Nac. ura.
20. Prenos iz Beograda, 22. Napoved časa, vremen-
ska napoved, poročila, objava sporeda, 22.15 Dra-
go Zagor poje. — Petek, 13. decembra: 11. Šolska
ura, 18. Ženska ura, 18.20 Plošče, 18.40 Žena in
delo, 19.30 Nac. ura, 20. Klavir, 21. Lev Nikolajevič
Tolstoj, 21.20 Radijski orkester, 22. Napoved časa,
vremenska napoved, poročila, objava sporeda,
22.15 Plošče. — Sobota, 14. decembra: 18. Radijski
orkester, 18.40 Poročila zunanje politične vprašanja,
19.30 Nac. ura, 20. Poglejmo na gorensko stran,
22. Napoved časa, vremenska napoved, poročila,
objava sporeda, 22.15 Radijski jazz. — Nedelja,
15. decembra: 8. Napoved časa, poročila, objava
sporeda, 8.15 Telovadba, 8.45 Radijski orkester,
9.45 Versko predavanje, 10. Prenos cerkvene glas-
be, 11. Skladbe jugoslov. skladateljev, 11.40 Mla-
dinska ura, 12. Napoved časa, objava sporeda, ob-
vestila, 12.15 Radijski orkester, 15. Kmetijska ura,
15.20 Plošče, 16. Gospodinjska ura, 16.15 Godba na
pihala »Sorac«, 19.30 Nac. ura, 20. Napoved časa,
poročila, objava sporeda, 20.15 Koncert Akad. pev-
skega kvinteta, 21. Radijski orkester, 22. Napoved
časa, vremenska napoved, poročila, 22.15-Prenos iz
Kavarne »Nebotičnik«. — Ponedeljek, 16. decem-
bra: 18. Slov. biografski leksikon, 18.20 Plošče,
18.40 Zdravniška ura, 19.30 Nac. ura, 20. Prenos
opere iz Beograda, — Torek, 17. decembra: 11. Šol-
ska ura, 18. Radijski orkester, 18.40 Vzgojni po-
men življenja, 19.30 Nac. ura, 20. Operne arije,
21.15 Cimmermanov trio, 22. Napoved časa, vremen-
ska napoved, poročila, objava sporeda, 22.20
Angleške plošče. — Sreda, 18. decembra: 11. Šol-
ska ura, 18.20 Nove Storkove burke, 19.30 Pogo-
vori s poslušalci, 19.30 Prenos z Dunaja, 21.45
Plošče, 22. Napoved časa, vremenska napoved, po-
ročila, objava sporeda, 22.15 Citre.

Agitirajte za »Domoljuba«!

NAZNANILA

n Otvoritev nove gospodinjske šole za gostil-
ničarske gospodinjice v Ljubljani. V Gostilničarskem
domu na Privozu št. 11 se bo otvorila 7. januarja
leta 1936 nova strokovna šola, ki je namenjena
predvsem hčerkam naših gostilničarjev in onim de-
kletom, ki imajo veselje do gostilničarskega poklica.
Šola se bo začela 7. januarja in bo trajala do 8. ju-
lija 1936. — V šolo se sprejemajo dekleta v starosti
od 18. do 28. let z najmanj dovršeno višjo narodno
ali meščansko šolo. Vpisnina znaša 120 Din me-
sečno, oskrbina in učnina 380 Din, ki se plačuje
vnaprej. Pouk se bo vršil ob delavnikih od 8—17;
gojenke dobe v šoli obed in južino. Osebnost ali pi-
sмено se prijavlja v gostilničarsko gospodinjsko
šolo pri »Vodstvu gostilničarsko-gospodinjske šole«
Privoz št. 11, Ljubljana, do 20. decembra t. l. Ob
prijava se mora priložiti: 1. Zadnje šolsko izpriče-
valjo, izpričevalo pravosti onih prostilk, ki ne vstopi-
ajo v šolo neposredno iz druge šole, 2. Obvezno
izjavo staršev, odnosno varuhinje, da bodo krili ce-
lotno stroške šolanja. Zdravniški pregled priglasjen
se vrši ob vstopu v šolo. — Natančnejša pojasnila
(prospekt) pošljemo na željo proti nakazilu 5 Din.

n Kat. prosvetno društvo v Rostah nad Lo-
gatem uprizeri v nedeljo dne 15. decembra ob
3 popoldne narodno igro v 4 dej: »Črna žena«.

n Rokec pri Skofji Luki. Kat. prosv. društvo
bo v nedeljo 15. decembra ponovilo ob 15 igro
»Gospa masabielska«. Ker je ta verska igra no-
vost za naše kraje, ker je poleg lurskih dogodkov
v l. 1808 živo in privlačno orisan, tako da so bili
gledalci prvič prav zadovoljni, zato se drzemo
ponavljati in prošimo obilne udeležbe.

Lista:ca uredništva

Dobivamo še vedno dopise brez podpisa. Ti
romaji, četudi so resnični, brezpogojno v koš!

Na naznanila in poročila o društvenih pri-
reditvah pritisnite vedno društveni žig. Le tako se
je uredništvu mogoče izogniti, da ne nasede lu-
dem, ki hočejo društvom škodovati. Te vrste vesti
pa naj bodo zelo kratke, ker kroga naših
naročnikov prav nič ne zanimajo.

Pravih nasvetov ne dajemo ne ustmeno, ne
pisмено, ampak samo natisnjene v naši prilogi.

Kako dolgo še...

Zadnji »Koroški Slovenec« navaja točno
številke, ki jasno pričajo, v kako ugodnih
gospodarskih šolskih in vobče kulturnih raz-
merah žive Nemci v Jugoslaviji in dostavlja:

In pri nas? Nadvse trpka je primera
navedenih šolskih razmer z našimi. Od vsa-
šolskih pravic koroških Slovencev nam je
ostala samo še ena sama, da smemo mirno
zreti, kako se naš mladi naraščaj z vsakim
dnem ponemčuje in uvaža v svet, ki je slo-
venstvu vse prej ko prijazen. Niti enega sa-
mega slovenskega razreda in niti enega sa-
mega slovenskega učitelja ne moremo na-
vesti. Tak je tudi danes še naš šolski polo-
žaj. Njegovo nevzdržnost in upravenost
pravične šolske reforme je zvezna vlada pri-
znala. Slednjo pa danes zadržuje nestrpnost
nacionalnih krogov v deželi. Svesti si svoje
nove moči v deželi so se slednji izrekli proti
vsaki izpremembi v našem šolstvu, češ, da
bi bila le-ta proti šolskim težnjam nezave-
nih Slovencev. Težak udarec so s tem zadali
objektivni pravici, ki jo naša vlada naglaš-
tudi za svoje narodne manjšine. Trenutni
položaj okoli reforme našega šolstva smemo
označiti tako, da je postalo po prizadevanju
nemških nacionalnih krogov v deželi šolsko
vprašanje koroških Slovencev vprašanje moči
in močnejšega, ne pa vprašanje pravice in
stvarne nujnosti.

Po končani svetovni vojni je ostalo 23.000
francoskih vojakov v Nemčiji, ker so se poročili
z Nemkami.

Želja, da bi se zdeli okretni, često preprečuje,
da ne postanemo gibčni.

Dobro in zlo v človeškem srcu, naj si bo to
tako skrito, ez izblebela v pijanosti.

B-ski:

Ob dvajsetletnici svetovne morije

(Nadaljevanje.)

Dne 11. septembra 1918 ob 11. polpodne je
v hišo, kjer smo stanovali Matjašič, Senčar in
moja malenkost prišla nemška patrulja treh
mož in nas po prečitanih ukazov za arest od-
vedla s seboj na vojaško poveljništvo. Na pro-
šnjo smo v spremstvu nemškega vojaka lahko
obiskali znanca in se poslovili od njih, oziroma
uredili z njimi razne obveznosti. Ob 11. po-
noči so nas peljali na berdžanski kolodvor in
drugi dan okrog polodne smo se že znašli v
Melitopolu. Tam je bilo oskrbovališče za vojne
ujetnike (Fürsorge für Kriegsgefangene).

Kar nič rad nisem bil v tej »Fürsorge«. Bili
smo pod strogim nadzorstvom in »šupare« (na-
reduiki) nas dva dni sploh ni pustil izpod strehe.
Najtežje pa sem se zopet privadil trdemu le-
žišču, zakaj v Berdžensku sem spal na žim-
nici.

Čez par dni se je situacija »Wachtmeistere« ne-
kam unesel, ali pa smo se ga mi privadili. Pu-
stili nas je vsak dan v mesto, pod stražo, se-
veda.

Sredi septembra 1918 so nas vodil v neko
javno kopališče, kjer je bil velik prostor za
plavanje, a samo z mrzlo vodo. Že ob 6. zjutraj
smo morali v ledeno mrzlo vodo. Drugi dan so
nas cepili proti kozam in tifusu. Skoraj vsi
smo se pri kopanju prehladili in cepilo je tudi
prispevalo, da je večina pogoleda.

Nad 120 nas je v Melitopolu v oskrbovali-
šču čakalo na odhod. Več avstrijskih ujetnikov
se je v zadnjih letih oženilo. Prišli so v oskr-
bovališče z ženami in otroci, vendar nemško
vojaško poveljništvo ni dovolilo, da bi se do-
tični vrtni domovi v Avstrijo z družinami
vred.

V nemškem časopisu, ki je tolmačil velike
nemške uspehe na francoskem bojišču kot »Be-

wegungsschlachte, sem med vrsticami že bral,
da bje Nemcem na fronti zadnja ura. Mojeja
miselnja je bil tudi germanski vojak, ki mi je
v baraki priznal: »Unsere Bewegungsschlacht
führt nach Berlin«. (Naša premikalna vojna
vodi v Berlin).

Dne 1. oktobra 1918 smo dobili takoj po ko-
silo steno, in sicer sedem nemških mark,
ki so takrat veljale sedem rubljev. Germanci
so oddelili vsakemu pol bleba in velik kos tla-
čenke (spresvurste, ali kakor Rusi pravijo
»saalsonce«). Vso svojo prtljago smo naložili na
velik tovorni avtomobil, ki je našo kramo od-
peljal na kolodvor. Sami pa smo tja odhiteli
peš pod vodstvom stražnikov. Naslednji dan
zjutraj smo bili že vedno v vagonih v Melito-
polu. Vlak je odpihal šele okrog polodne. Žid,
Slovenec in Poljak, ki so se v Rusiji oženili, so
ponoči izginili iz vagonov. Srce jih je gnalo k
»boljšim polovicam« in najbrže so tam tudi
ostali.

Dne 3. oktobra 1918 smo ob 2. popoldne
privozili na kolodvor v Aleksandrovsk. Odkora-
kali smo v mesto in se ustavili pred skupino
barak, kjer sem čital napis: »Komandir der
Heimkehrersammelstelle«. (Poveljništvo zbirali-
šča za domov vračajoče). Vsa oskrba v teh ža-
lostnih barakah je bila v rokah Madjarov. Sla-
ba hrana, nesnažno stanovanje, smrad na dvo-
rišču, hladna baraka, razbita okna, nič luči.
Par desk so položili po tleh. Ležal sem obločen.
Senčar je spal na — časopisju. Kako vse boljše
je bilo v Melitopolu, kjer so imeli Germanci
v rokah vodstvo oskrbovališča. Poleg »Marode-
cimra« je bila kuhinja in dalje od te »Arstan-
tenhaus«. Med kuhinjo in »Arstan« sem čital v
poljskem in nekem hrvaškem jeziku oglaš-
dece vsebine:

Iz roblstva vracenim austrougarskim vojni-
cam! Prinite junački borci, koji ste se iz za-
robljenstva vratili, najsrdačniju moju dobro-
došlicu! Rat oraj tražio je od Vas, kao i od
Vaših mnoge težke žrtve, no mila naša otadžbi-
na biti će Vam uvijek zahvalna. Carica i kra-
ljica Zita. — V »Heimkehrer - sammelle« je

bila tudi čitalnica, kjer pa sem opazil same
madjarske časopise, med njimi »Budapest Hir-
lapa«. V kopalnici je imel besedo učitelj —
Hrvat Federlinič.

Aleksandrovsk je precej veliko in tudi lepo
mesto. Z dovoljenjem sem lahko sam šel v me-
sto na kosilo, pa tudi na večerjo. Pri nekem
trgovcu sem zamenjal 250 rubljev v avstrijske
krona. Ruski trgovci niso zaupali avstrijskemu
in nemškemu denarju in so ga takoj radi za-
menjali za rublje.

Dne 5. oktobra 1918 se je odpeljalo proti do-
mu ali ne vem kam 160 avstrijskih »Heimkehrer-
jev«. Nisem šel z njimi. Prav nič se mi ni mu-
dilo domov, ker nisem vedel, kakšen je tam
položaj in sem se bal ujetniških ovaduhov, ki
so mi nešteto grozili, da me čaka za moje
arbofilstvo doma — »štrike«. Kako sem se zma-
zal? Poveljništvo (Etapenkomando) v Nikopolu
je pisalo v Aleksandrovsk, da najno rabi av-
strijskega ujetnika, ki bi obvladal ručino, za
tolmača pri obščevanju s tamošnjimi kneti. To
pa bo zopet nekaj zame, sem si dejal in se
javil. Dobil sem vojaško listino in dne 11. ok-
tobra sem se obleden kot pravi Rus vkrcal na
ladjo. In odpluli smo iz Aleksandrovsk na po-
reki Dnjeper navzdol na jug proti Nikopolu.

Naslednjega dne zjutraj sem se že v »Etapen-
komand« predstavil stotniku Weiszu in poročilu
Lamašku. Stotnik je odredil, naj za tolmača sta-
nem kar v ruski obleki, kar mi je bilo všeč, saj
sem bil tako bolj svoboden. V mestu ni bilo elek-
trike, prav tako ne petroleja. Ljudje so si po-
mogli s svečami. Zvečer sem stopil v pravoslav-
no cerkev, kjer so se vršile neke molitve, pri ka-
terih so pobirali v pušico darove za cerkev. Pa
se je mežnarju menda nekam mudilo in ko je
prišel v ozadje cerkve, je pomolil pušico meni,
češ, naj jaz dalje pobiram darove namesto njega.
Mislim, da sem ruski človek in se je zelo za-
budil, ko pušice nisem hotel sprejeti.

Gosp. Kolmanu Francu, Visočce, Z Ignacijem
Kolmanom se v ruskem ujetništvu nisva nikdar
srečala. B-ski

PISANO POLJE

Nastanek Addis Abebe

Addis Abeba, abesinska prestolnica, je nastala na zanimiv način.

Pod cesarjem Menelikom so na ozemlju, kjer stoji danes veliko mesto, in ki je bilo takrat sama puščava, odkrili več rudninskih vrelcev. Menelika je to odkritje zelo zanimalo in je nekoč povedel cesarico k vrelcem. Vladovalci so ti tako ugajali, da je prosila moža, naj zgradi v njih bližini vrtno hišico.

Menelik ji je željo izpolnil in cesarica je od časa do časa obiskovala ta kraj, pozneje je ostajala tam tudi dalj časa. Tedaj so ji zgradili namestu hišice lep grad, v katerem je prebivala cesarica s svojim spremstvom večji del leta. Vse, kar se je ponašalo s činom in imenom, se je začelo zbirati okrog vladarice in v bližini gradu so rasle krasne palače. Trgovci so začeli odpirati svoje trgovine, ljudje so se naseljevali v novi kraj — Addis Abeba je zrastle iz puščavnega peska. — Addis Abeba pomeni po našem Nova roža.

DROBTINE

Par zanimivosti iz Avstralije. Avstralija je nekoliko manjša kot Evropa, ima pa komaj 6,6 milijonov ljudi, to je približno število avstrijskega prebivalstva. Veliko trpi ptičji kontinent naše zemlje na pomankanju vode. Četudi po celotni državi ni dežja. Kadar dežuje, je ljudstvo na delu, da ohrani dragocene kapljice čim dalje. V skale so izvrtali velike luknje kot posode za dež in jih skrbno pokrivajo pred vročino. Nekoliko boljše je v tem pogledu na severovzhodu, kjer se nahaja pod zemeljsko površino podtalno jezero, iz katerega črpajo mokrotno. Ponekod imajo do 2000 m globoke jame v zemljo, da segajo do tega jezera. — Ker je bilo avstralsko živalstvo dokaj pusto, so svojočasno upeljali tož zajce. Ti so se tako razmnožili z leti, da se je država odločila, da postavlja posebne pločve, ki branijo dolgotrajnem dohod od obdelanih vrtov. Pločvi so sila dolgi, tako meri eden na dolžini celih 1700 km. Poleg državnih je še veliko stavilo zasebnih pločv avstralskih kmetov. Lovci sladkosnedi divjadi se niso prišli do živega.

V Siriji rastejo do tri in pol čevljev dolge kumare in debele do 5 palcev.

Žuželke ki nadomeščajo kanarčke. V velikem koncertu narave sodelujejo tudi žuželke kot vnete godbenice. »Petje« črčkov nam je vsem znano, a tudi druge žuželke so sposobne raznih glasov, ki jih proizvajajo bodisi s stresljaji svojih kril med poletom, deloma s posebnimi organi, ki so se jim v ta namen razvili na kakšnem delu telesa. Tu pa tam se dobe ljudje, ki »redijo« črčke v majhnih kletkah doma, da jim pojejo. Ta sport pa je posebno razvit na Japonskem, kjer poječe žuželke v hiši naravnost nadomeščajo naše kanarčke in druge ptice pevke. V Tokiju so posebne trgovine, ki se pečajo s prodajo pojočih žuželk na debelo. Te trgovine pošiljajo na ceste potujoče prodajalce z majhnimi bambusovimi kletkami, v katerih so zaprte drobne pevke. Prodajalci imajo včas prav dober dnevni zaslužek. Žuželke sicer morda stanejo, a zato ne žive dolgo in jih morajo ljudje kupovati vedno znova. Najrajši imajo Japonci v vlogi naših črčkov navadno koblico in koblico selitvo ter še nekatere druge žuželke.

Plača belgijskega kralja znaša 12.000.000 frankov na leto.

Slike na igralnih kartah. Vsak kvartopivec se je gotovo že kdaj uprašal: odkod so tiste slike, ki jih vidi na kartah. Te slike, so jako starega izvora in so se s kartami vred ohranile vse do danes. Anglež Gurney Benham, ki je napisal obširno zgodovino kart trdi, da igralne karte niso prišle k nam iz orientja in ravno tako tudi trdi, da ni res, da bi bili karte iznašli, da bi si z igrig preganjal čas neki umobolni francoski kralj, ampak karte so po njegovem mnenju nastale polagoma z našo kulturo vred. Razširile pa so se zlasti po iznajdbi lesoreza, ker ker so z lesorezi lahko slike potjubno razmo-

ževali. Tarok z 73 kartami so poznali v Italiji že v 15. stoletju. Iz te dobe izvirajo tudi prve nemške karte. Brez dvoma so bili resnični vladarji in vladarice, ki so pa pozneje ostali in postali tako tipične podobe za karte. Karola Velikega so naslikali kot »srce kralja«, »srce kraljice« pa je bila bržkone prva cesarica »svetega rimskega cesarstva nemške narodnosti«. »Srce-lante« predstavlja junaškega francoskega poročnika Lare-a, ki je živel v 15. stol. Znak »spike« je pomenil prvotno meč in kot »spikovega kralja« so slikali prvotno kralja Davida, »spik-kraljica« pa je bila starogrška boginja Palas Atena. »Karo« pomeni opako za tlakovanje, kot »karo-kralja« pa so naslikali slavnega rimskega vojskovodjo Julija Cezarja.

Mesec se suče in vrtil nad nami z naglico 2300 milj na uro.

Kdor bi rad poznal tuje dežele in življenje po njih, kakor ga od blizu gledajo stotisoči slovenskih izseljencev, kdor bi rad poznal življenje, misljenje, načrte, upe, veselje, uspehe, skrb, razočaranja, trpljenje slovenskih izseljencev, razkropljenih po vsem širnem svetu, naj si naroči slovenski izseljenski tednik: revijo

„Duhovno življenje“

ki že tretje leto izhaja v Buenos Airesu. Republika Argentina, in ima svoje dopisnike in sodelavce med slovenskimi izseljenci vsakega sveta, posebno odlično pa seznanja svoje čitatelje z razmerami v Argentini, deluje velike bodočnosti. Tedensko 32 strani. Leino dve debeli vezelanimi knjigi. Letna naročnina 70 Din, ki jih na naš račun nakazite. Zadržni gospodarski banki v Ljubljani.

Uprava »Duhovnega življenja«
Avalos 250

Prva napitnica. Francoz, ki je imel priliko obedovati na angleški križarki, poroča v »Excelsioru« o angleški zvestosti starim navadam. Prva zdravica pri uradnem kosilu velja vedno kralju. Ko so našli šampanjco in je dvignil kapitan križarke čašo, je hotel Francoz vstati. A sosedje so ga potisnili nazaj v stol. V istem trenutku je dejal kapitan: »Gospoda, kralju na zdravje! Vsi častniki so obsedeli. Potem so pojasnili gostu to staro šego. Nekdo v dobi jadritve so imele sobe na ladji tako nizek strop, da so morali piti častniki na kraljevo zdravje nizko sklonjeni, da ne bi treščili stoji z glavo v strop. Admiralteta je uvidela, da je slična drža zelo malo primerja svečanemu trenutku in predpisala mornarjem dvigati kraljevo čašo sede. Nekdanje fregate so davno izumrle. Sedanje ladjske jedilnice so visoke in prostorene dvorane. A mornarji so ostali zvesti starini ter sedijo, ko dvigajo kraljevo čašo.

Na račun drugih živeti ni težko, vendar je umetnost in posebna zasluga.

Pomorska vojna nekdanj in sedaj. Lahko rečemo, da moremo o pomorski vojni govoriti šele od 14. stoletja, ko je topništvo toliko napredovalo, da je omogočalo boj med ladnjami. Poprej je pomorski boj bil le druga oblika boja na suhem. Ladije so se prej med seboj bojevale na ta način, da je druga drugo napadla, se ji približala ter se potem čete na ladjah med seboj bojevale z istim orožjem kakor na suhem: z meči, sulicami, puškami itd. Šele ko je cilj pomorske bitke postal ta, da potopi sovražno brodovje, da mu na ta način prepreči nadaljnjo vožnjo opustošenja domače obali ter prevažanja blaga po morju, z eno besedo, osvojiti si to, kar se danes imenuje oblast na morju, šele po vsem tem moremo reči, da se je začela pomorska vojna. In tako so nastajale vojne ladje raznih tipov, kateri po vsem tehničnem napredku tvorijo sedanje brodovje. Vojna ladja mora imeti štiri lastnosti: 1. orožje, da z njim sovražnika napade; 2. sredstva za obrambo pred sovražnimi napadi; 3. hitrost, da se naglo približa sovražniku; 4. kurivo, da se z njim premika.

Na otokih indijskega oceana rastejo drevesa, ki jih lamožnji prebivalci imenujejo bambusi. Njihov les je uporaben za pohištvo, mostove i. dr., posebnost teh dreves pa je, da se z njihovimi po-

ganjki hranijo milijoni Indijcev, Kitajcev in Japoncev. Pogranjki imajo okus spargeljev in so jako točni in hranilni. Bambusi ne cvetijo vsako leto, marveč samo vsako štirideseto ali petdeseto leto. In to je sreča lamožnjega prebivalstva, ker vsako cvetoče drevo se istega leta usahne in umre. V vlogi zbirajo prebivalci pogranjke in jih shranjujejo kot pri mas krumpir ali solato. Lakota pa pričenja zanje, ko začnejo bambus-drevesa cveteti. Kadar cvete bambus, umirajo ljudje, pravi v teh krajih Nek angleški policijski major poroča, da je vidi v letih 1911 do 1914 na površini 25.000 km usihali cvetoča bambus-drevesa. Ljudstvo je v teh letih dobesedno stradalo, dotlej da so pograle nove mladice in mu dale nove hrane. In spet je bilo 30 let lahko brez skrbi za vsakdanji kruh.

Učitelj bi rad dopovedal svojim učencem, kdaj nastane nevihta. Kak naš čitatelj bo hitro stegnil jezik in rekel: Nevihta nastane takrat, kadar pride močnejši bolj pozno domov od marjaša. To je že ena, ampak naš učitelj je hotel dopovedati učencem naravni pojav in ne zakonske težave. Torej se obrne do Jakes in mu reče: »Jakec, je tebi kaj znano, kdaj nastane nevihta? Jakec se zvija in stoka, ker bi rad nekaj znil pa si prav ne upa. Zato ga učitelj bodri: »Jakec, kar na dan z besedo, kar po domače povej.« — »Nevihta nastane vselej, kadar začne našo staro mater trgati po čeljustih.« se odreže modri Jakec.

Gospodar in gospodinja v slov. pregovorih

I. Šašelj.

Ako prva sveča v hiši (gospodar) slabo gori, bo vsa hiša brljala.

Brez moške glave pri hiši je težko življenje. Dekla se po gospodini vrže, ne gospodinja po dekli.

Dolga njiva — huda gospodinja. Dosti gospodarjev — malo sukenj. Ena domovina — ena gospodinja. Gospodari kakor pes v konopljah. Gospodarjeve oči konjem pokladajo. Gospodarjevo in gospodinjino oko pita živino. Gospodinja ne sme biti dekli rogata mati. Gospodinja pridna tri vogle podpira. Kadar ona gospodari, on pa gospodini, je narobe zvet.

Kakor gospodar gode, tako plešejo posli. Kakršen gospodar, tak ima hram.

Kakršen je gospodar, taka je družina. Kakrši gospodarji, takšni posli.

Podaljšaj si življenje!

Življenje moremo podaljšati boleznimi preprečiti: boleznimi, razpadom, slabostjo, oslajenjem, nesolano moremo uvrstiti in oslajenju na praviti sredini!

Kaj je vzrok vsake bolezni?

Oslajenje živcev, poirritost, izguba dobrih prijateljev ali svojih bližnjih, razočaranje, trah pred boleznijo, slab načen življenja in mnogo drugih razlogov

Zadovoljstvo

»Najbolji zdravnik! So poti, ki Te morejo dovesti do dobrega razpoloženja, oživiti Tvoj značaj, napolniti Te z novim upanjem; in pot Te ne opisana v razpravi, ki jo še more vsakdo, ki to zahteva, dobiti takoj in

povsem brezplačno!

V tej inki priročni knjizici se razločeno, ako morete v kratkem času in brez truda med delom ojačiti živce in mislice, odpraviti lahke razpoloženje, izčrpanost, raztresenost, oslajenje, spominja, nerazpoloženje za delo in nebrni drugih boleznih pojavov. Zahte učite la razpravo, ki vam bo nudila mnogo prijetnih ur.

Postno shranilnica

ERNST PASTERNAK, Berlin 80,

Michaelkirchplatz 13. Abt. 124.

Mali oglasnik

Vanka drobna vrstica ali nje prostor velja za enkrat Din 5. Naročniki »Domoljuba« plačajo samo polovico, ako kupujejo kmetijske potrebščine ali prodajajo svoje pridelke ali kažejo poslovno oziroma obrtniki pomočnikov ali vajencev in narobe.

Pristojbina za male oglase se plačuje naprej.

Okrušeno posodo

dobite za vsako ceno pri Fr. Stupca, trgovina z železnino, Ljubljana, Gospodarska cesta 1.

Pincgavski bik

licen- covan z rodovnikom napredni ali se zamuja za seno. Naslov v upravi »Domoljuba« pod št. 15274

Valenca

za nizarsko obrt sprejem. Hr. no in stanovanje v hiši. Naslov v upravi »Domoljuba« pod št. 15080.

Pastirja

od 14—16 let starega, sprejem. Naslov v upravi »Domoljuba« pod št. 15090.

Hlapec

za vsa kmetijska dela isče službo. Naslov v upravi »Domoljuba« pod št. 15160.

Dehle

z dežele z lepo pisavo ki ima veselje do gospodinjstva, se sprejme v službo. — Ponudbo na upravo Domoljuba pod št. 15053.

Šteparico

sprejem. takoj v stalno delo. Omalahna Luka, železnarstvo, Hrib št. 19, Luvčevica.

Zimski suknjiči

samo 185 Din, dobre oblike od 250 Din ter vsa druga oblačila poceni nabavite pri Preskerju, sv. Petra c. 14.

Harmonikarji!

Prospekte za samopouk na harmoniko dobite pri I. Ramšak, Kranj.

Kravo, dobro mleka- cu brejoti, prodam. — Hradskega cesta 8

Kupim hranilne knji- žice Ljudske, Mestne in Kmetijske hranilnice v Ljubljani. — Plačam pošto vrednost v obrokih Josip Herman, Jezica pr. Ljublj.

Dobro kravo, 9 mese- josti, napredni. Viš- marje št. 30.

Pletilni stroj, skoraj nov, specialen za nogavice, poceni prodam tudi na hranilne knjižice. Pi- šite na upravo Domoljuba na »frof« Rega- tina št. 15089.

Suhe plohe in deske, jesen, smreka, lipo in jelša, takoj kupim. — Autobus Rožina, Šiška

Hlapca, krščanskega, treznega, ki ima veselje do kmet- kega dela, sprejme Andrej Zajec, Mala Luka, n. Domžale.

Valenca za kovaško obrt z vso oskrbo v hiši sprejme A. Bonca, kovaški moj- ster. Br. toč pri Kranju.

Nagrado Din 100

zaslužni vsak, ki v svojih posna- nih krajih pridobi kupce za naše najnovejše »patent« po- smetalnike — brucpariznike — sivalne stroje — elektro- motorje. Kupci, če naročijo za sebe, dobi popust. Plačila se uročno plašijo: na Trzinu, Ljubljana, Savarna Blon.

Posrečilo se mu je, da je prišel do urednika, kateremu je predložil pesem »O miru«. Ko je urednik prebral, je dejal: »Vidim, da ste velik privrženec miru, kaj ne.« »Da, gospod urednik, ves sem za mir.« »Ako hočete imeti popoln mir, vržite vašo pesem v ogenj.«

Za žganjekuho

dobite najboljšo brinje, fige in rozine pri trdnici FRANC POGAČNIK d. r. o. z., Ljubljana, Tyrševa cesta 33. JAVNA SKLADIŠČA (Balkani)

Ko se je avtobus ustavil pred »Figovrem«, je izstopil majhen moč, postavil kosar na tla in šel nazaj v voz, iz katerega je prišel malega poščka. Postavil ga je h kosarju in huj se enkrat nazaj. Zdaj je prišel kovčeg in ga položil k poščku in že enkrat stopil v avtobus. Ko se je nocoj prikanal na pločnika, je nosil na roki dveletnega sinčka. — Ljubljancem, ki je to početje opazoval, je dejal so- forja: »Ali ima grozdno notri v avtu?«

Za sneg in brozgo!

Za dame

69

Otroške 39—49—

Za gospode

39

Damske 25—29—
Otroške 29—

Rata

»Zdravnik mi je rekel, ako ne opustim kajenja cigaret, postanem tepec.«

»Vidiš, prav ti je, takaj se nisi ravnal po zdravnikovem nasvetu.«

Vprašajte, kje dobite lep modern

klobuk ali čepico

Najnovejše oblike in prvovrstne kakovosti pri

Mirko Bogataj, Ljubljana, Stari trg 14

V zalogi klobučevin, čevlji in timske kape.

»Tudi z zmajem bi se šel boati, kot nekoč vitez, samo da bi si to dekle osvojilo.«

»Saj se ti bo treba poprijeti z zmajem, kajti, njene matere še ne poznajo.«

»Moj moč govori v spanju, mar vaš tudi?«
»Ne, moj je preskromen, samo smešlja se.«

Hranilne knjižice ugodno kupimo. — Ponudbe na **BANČNO KOM. ZAVOD, Maribor.**
Za odgovor Din 3— znamk.

Dijak (na stanovanju): Ali si je mogoče mi- sliti še kaj bolj pustega kot je to vreme? Gospodinja: Tu je vaš račun.

Polhovce čepice kupi večjo ali manjšo množino
Presker, Ljubljana, Sv. Petra cesta 14.

Škotska skupnost sega tako daleč, da, ko je bilo na Škotskem uvedeno pobiranje mostnine, 60 se skoraj vsi Škotje priučili plavanju.